

בתי משפט קהילתיים

סיכום פעילות - שנת המשפט תשע"ז

ג'וינט ישראל אשלים | ד"ר בעפרה רובינזון ומקדריה טל פלוריס נאמן סגן

תוכן עניינים

4	עמוד	סיכום פעילות התכנית בשנת המשפט תשע"ז
		סיכום שנת פעילות בית משפט קהילתי
16	עמוד	מחוז דרום: באר שבע - דימונה - חורה
		סיכום שנת פעילות בית משפט קהילתי
25	עמוד	מחוז מרכז: רמלה - לוד - רחובות
		סיכום שנת פעילות בית משפט קהילתי תל אביב-יפו
33	עמוד	

שנת המשפט תשע"ז סימנה את פריצת דרך והתרחבות תכנית בתי המשפט הקהילתיים. זאת, בין היתר, בעקבות החלטת הממשלה מאוגוסט 2016 על הרחבת התכנית, אשר החלה במתכונת מצומצמת של פיילוט בשתי רשויות: באר-שבע ורמלה, לשישה בתי משפט קהילתיים שהקמתם תושלם תוך שנתיים. בהתאם להחלטה, נפתח במאי 2017 בית המשפט הקהילתי בתל-אביב-יפו.

דו"ח זה, בשילוב עם הדו"חות הממוקדים של כל בית משפט קהילתי, פורס את עיקרי הפעילויות שנעשו בתכנית בתי המשפט הקהילתיים במהלכה של שנת המשפט תשע"ז ומספק הצצה להישגים המשמעותיים שהושגו במסגרתה.

שנת המשפט תשע"ז התאפיינה, מההיבט המערכתי, בהרחבתה והתבססותה של התכנית. בית המשפט הקהילתי הראשון בישראל פתח שעריו בעיר באר שבע בנובמבר 2014, השנה הורחבה פעילותו במסגרת מחוז דרום ליישובים דימונה וחורה. בית משפט קהילתי שני נפתח ברמלה באוקטובר 2015, ובשנת משפט זו הורחבה פעילותו לערים לוד ורחובות. במאי 2017 התרחבה התכנית ובית משפט קהילתי שלישי פתח את שעריו בעיר תל-אביב-יפו. שלושה בתי משפט קהילתיים נוספים צפויים להיפתח בשנתיים הקרובות במחוזות ירושלים, חיפה והצפון, לאחר שתקודם חקיקה בנושא. עוד הוחלט השנה להסיר את המניעה לכניסתם של עצורים לתכנית. החלטה שאנו צופים שתוביל להרחבת פרופיל המשתתפים באופן משמעותי.

במקביל, נעשתה עבודה רבה בהבניית תכנית השיקום ובחיזוק שלושת מעגלי ההתערבות של התכנית. במסגרת זו הושלם בשלהי שנת המשפט הקודמת פיתוח מודל עבודה חדשני- מודל התערבות מודולרי, המחולק לשלבים ומותאם לצרכי כל משתתף בתהליך. השנה הוטמע המודל לחלוטין בתכנית, תוך עריכת הכשרות והדרכות לצוותים המקצועיים. במקביל, פותח וחוזק תחום ההתערבות הפרטני- משפחתי, והורחבה קשת של מענים לצרכי המשתתפים. במסגרת המעגל הקהילתי, הועמקה העבודה הקהילתית עם המשתתפים, נקשרו קשרי עבודה חדשים, נערכו אירועים קהילתיים רבים ומוסד תחום ההתנדבות בתכנית - הן התנדבות של חברי הקהילה למען התכנית והן התנדבות וההשבה לקהילה של משתתפי התכנית.

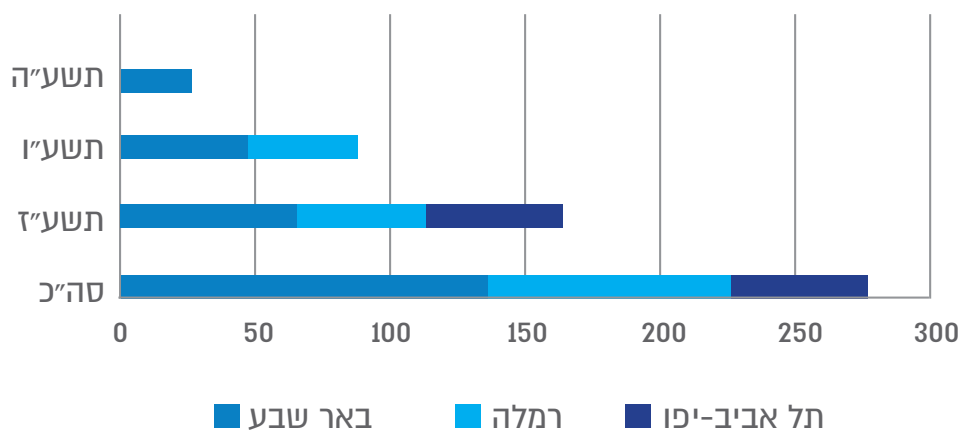
לעבודת הרוחב שנעשית עם המערכות השונות, כמו גם לגמישות והיצירתיות בפיתוח ומציאת מענים פרטניים ייחודיים למשתתפי התכנית, השלכות ניכרות במישור המערכתי. שיתופי הפעולה מניבים פירות וניכרים ניצנים של שינוי תפיסתי ביחס לעוברי החוק ונכונות של המערכות השונות ושל נותני השירותים לשתף פעולה ביניהם תוך בחינה מחודשת של דרכי העבודה עם עוברי חוק ובני משפחותיהם.

באוסף לא מבוטא של מקרים איבול פראני בצורך של משתתפי הוביל לשינוי מערכתי בעל השפעת רוחב על כולל משתתפי התכנית. כך אמר, בעקבות יחס בעייתי באיחוד שהופנה אלבי משתתפי הארבעת בריאות הנפש בקופת החולים שלו נערכה פניה לאוהרות אחוז צדום של תחום בריאות הנפש בקופת החולים. הפניה זכתה למענה מידי, מקצועי ואמנטי. המשתתף החל לקבל איבול אלז הרפואה האוהרות את האחוז. ובעקבות זאת נצרכו שיתופי פעולה קבועים עם אוהרות האחוז ורופאים נוספים ונערכה הדבק לביאול מקצועי שאל ויצר בנושאים הקשורים בעובדי חוק האתמוודים עם בעיות בתחום בריאות הנפש, האסרת משתתפים רבים בתכנית. בעקבות כך, המפגש השנתי של הכוחם העיוני של בית המשפט הקהילתי בבאר שבע - הוקדם אנושא זה.

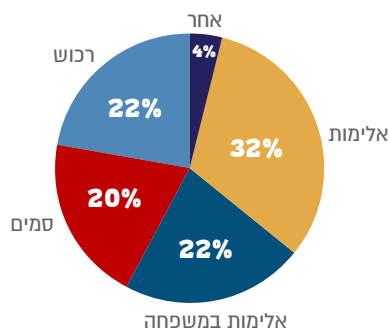
בתי המשפט הקהילתיים במספרים

- עליה משמעותית במספר המשתתפים בתכנית. עד כה שולבו בתכנית כ- 280 נאשמים אשר נפתחו נגדם כ- 780 תיקים פליליים.
- עליה עקבית במספר המשתתפים המסיימים בהצלחה את התכנית.
- נכון להיום, 40 משתתפים סיימו את התכנית בהצלחה וכ-180 משתתפים עודם משולבים בשלביה השונים של התכנית.
- צמצום ניכר באחוז המשתתפים הנושרים מהתכנית משנה לשנה.

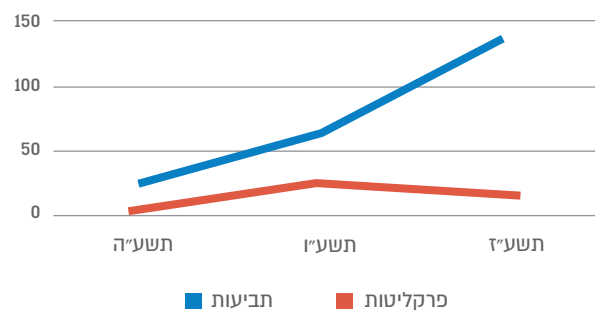
משתתפים ששולבו בבתי המשפט הקהילתיים

סוג העבירה*

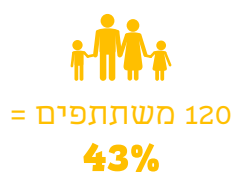

יחס בין תיקי תביעות ופרקליטות

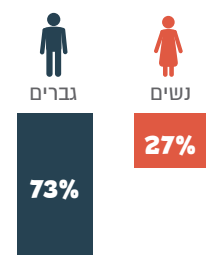

*פילוח התיקים לפי סוג העבירה אינו כולל את הנתונים בבית המשפט הקהילתי תל-אביב-יפו

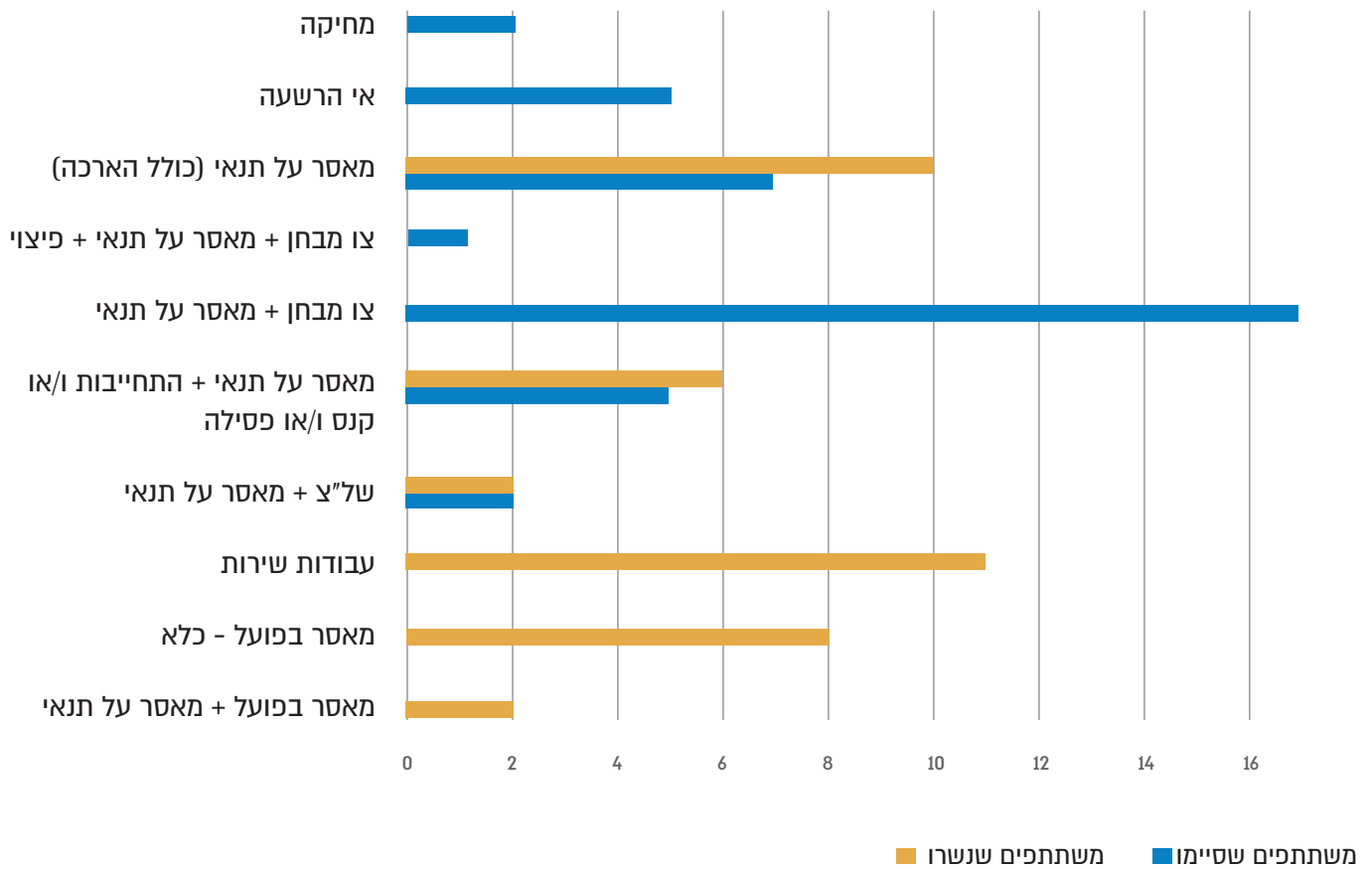
משתתפים בעלי משפחות עם ילדים

פילוח מגדרי של המשתתפים

תוצאות ההליך הפלילי

* מבין המשתתפים שנשרו מוצגים בגרף תוצאות ההליך הפלילי הן של משתתפים שנגזר דינם במסגרת בית המשפט הקהילתי והן של אלו שהוחזרו להליך הרגיל. עניינם של 21 משתתפים שנשרו טרם הסתיים/ טרם ידוע כיצד ואם הסתיימו, מתוכם 20 משתתפים הועברו להליך הרגיל ומשתתף אחד עניינו טרם הסתיים בבית המשפט הקהילתי. המידע בעניינם יעודכן בהמשך.

התפתחות מודל העבודה המשפטי והתרחבותה של התכנית

נאשמים עצורים, הוסדרו נהלי ההגעה להסדר טיעון, לשיתוף מידע, ולסיום ההליך בבית המשפט. עוד הוסדרה התמזגות בית המשפט לסמים שפעל בתל אביב, עם בית המשפט הקהילתי שנפתח בעיר, במסגרתה שולבו התיקים הפעילים בתכנית.

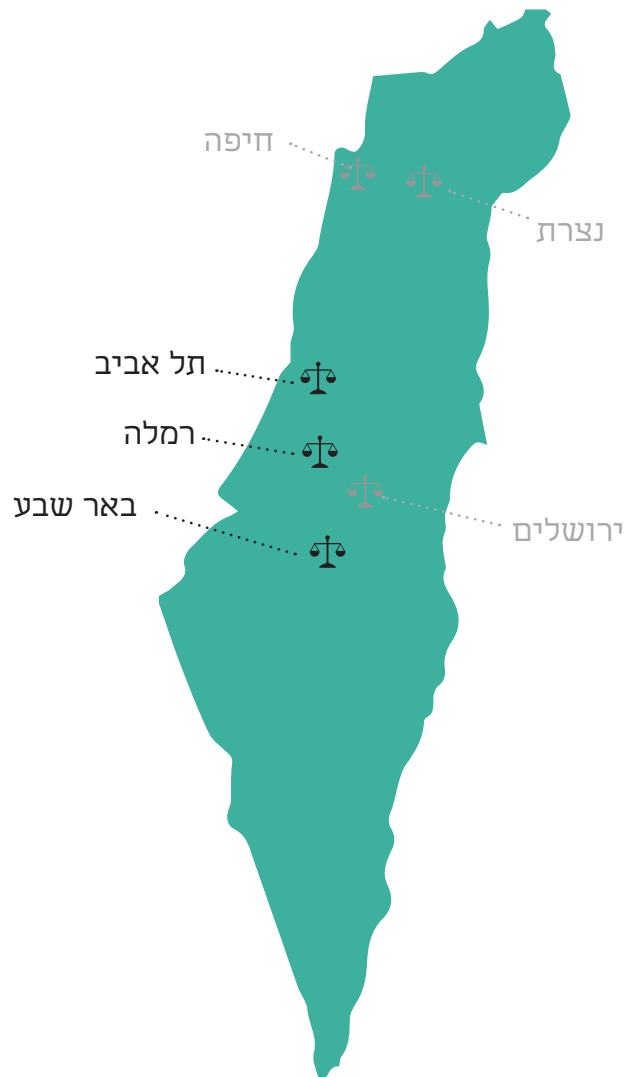
לאחר עבודת הערכות אינטנסיבית נפתח במאי 2017 בית משפט קהילתי שלישי בתל אביב. בית משפט זה מתאפיין כבר כעת בכמות גדולה יחסית של נאשמים המופנים להליך.

שנת פעילות זו לוותה במחקר מלווה לתכנית אשר בוצע ע"י ד"ר טלי גל מאוניברסיטת חיפה וד"ר הדר דנציג-רוזנברג מאוניברסיטת בר-אילן. המחקר אסף, תיעד וניתח את תהליך גיבוש מודל ההפעלה של התכנית ומיפה את עבודת השטח ומאפייני התכנית והמשתתפים בה. במחקר שולבו שיטות מחקר איכותניות וכמותניות ובמסגרתו נערכו רעיונות עומק, נותחו מסמכי היסוד של התכנית, הופצו שאלונים למשתתפי התכנית, נותח מסד הנתונים בתכנית ונערכו תצפיות איכותניות. ממצאי המחקר והדו"ח המלא יפורסמו בשבועות הקרובים.

כאמור לעיל, בשנת הפעילות תשע"ז החל יישום ההחלטה על הרחבתה של התכנית. במסגרת זו נדרשו קובעי המדיניות להחלטות בדבר תקצוב התכנית, צורת הפריסה הארצית, ואישור מחודש של מודל העבודה ואוכלוסיית היעד. לצד ההחלטה על ההרחבה הגאוגרפית, בעקבות האמון שנבנה בין השותפים לתכנית ולאור הצלחת התכנית עד כה, הוחלט גם להרחיב את אוכלוסיית היעד ולבחון את התאמתם של נאשמים עצורים אשר ההשתתפות בתכנית עשויה להוות חלק מתנאי שחרורם.

צוות ההיגוי הארצי, המלווה את התכנית, נדרש השנה לסוגיות שהתעוררו עקב הרחבת התכנית ולסוגיות מהותיות בפיתוח מודל ההפעלה. בכלל זה נדונה התכנית לפתיחת בתי משפט נוספים, התגבשה פרקטיקה לבחינת התאמתם ולשילובם בתכנית של

לצוות ההיגוי הארצי שותפים נציגי
פרקליטות המבחין, חטיבת התביעות
במסגרת ישראל, שירות המבחן למבוגרים,
הסניאוריה הציבורית, מחלקת ייעוץ ומקיקה
במשרד המשפטים וז'ינל-אסלים.
צוות זה פועל בתאום עם נציגי השופטים
והנהלת בתי המשפט.

- התאמת המודל לאוכלוסיות ייחודיות
- הכשרות ארציות ייעודיות
- פיתוח פרקטיקות לניהול אולם
- פיתוח הגדרות התפקידים של שחקני ההליך

סייעו רבות לחיזוק תשתיות המענים בתכנית ולתחילת הפיתוח של תחום ההתנדבות. בנוסף הוקמה וגובשה השנה קבוצת פעילים מתוך משתתפי התכנית אשר מעורבים באופן אקטיבי בתכנון וביישום האירועים של בית המשפט הקהילתי.

בית המשפט הקהילתי בתל-אביב-יפו פתח את שעריו בחודש מאי 2017. לקראת הפתיחה עבר צוות התכנית הכשרה משותפת במטרה לבנות את האמון בין אנשי הצוות, להתוות את אופן העבודה, להכיר לעומק את מודל העבודה ותכליותיו וכן לבצע היכרות ראשונית עם מנהלי היחידות באגפים השונים בעיריית תל-אביב-יפו. במקביל, גובשו נהלי עבודה להפניית המשתתפים להליך הקהילתי, בוצע תהליך של חשיפת התכנית למערכות השונות והוטמעה פעילותו של בית המשפט לסמים בפעילות בית המשפט הקהילתי.

ברמה הארצית מערכתית התאפיינה השנה בהמשך פיתוח והמשגה של מודל העבודה, בכלל זה הותאם מודל ההתערבות לאוכלוסיות ייחודיות ובהן משתתפים עם מוגבלויות, ומשתתפים בעלי משפחות וילדים. הגדרות התפקידים של שחקני ההליך השונים שוכללו והומשגו, וכן פותחו והוטמעו פרקטיקות להתנהלות באולם הדיונים באופן שישלים וישרת את תכנית השיקום.

בית המשפט הקהילתי בבאר שבע הרחיב השנה את פעילותו במסגרת מחוז דרום ליישובים דימונה וחורה. בעבודה הפרטנית פותח וחזק תחום ההתערבות המשפחתית. במסגרת השותפות עם הרשות הועמקו והודקו שיתופי הפעולה עם הלשכות לשירותים חברתיים בעיר ושומרו הקשרים עם גופים מרכזיים בעיר לצורך קידום תהליכי השיקום של משתתפי התכנית ופתרון בעיות. תחום ההתנדבות והקהילה התרחב והתפתח ובנוסף החל תהליך של פיתוח תכנית בוגרים שתעניק מסגרת ותמיכה למסיימי ההליך.

בית המשפט הקהילתי ברמלה הרחיב השנה את פעילותו במסגרת מחוז מרכז לערים לוד ורחובות. מודל ההתערבות הוטמע באופן פרטני ביחס לכל משתתף, והוא מופעל כיום בצורה מלאה ויעילה. השנה הצטרפו לצוות עו"ס קהילתי ורכזת מתנדבים אשר

הכשרות והדרכות

זאת ועוד, במהלך השנה עלה צורך להתמקצעות של כל הצוותים בעבודה עם משתתפים עם מוגבלויות והנגשת מעני התכנית עבורם. במסגרת זו נערכה הכשרה ארצית לצוותי השיקום (המורכבים מקציני המבחן, העו"סיות הקהילתיות, רכזות המתנדבים ורכזי התכנית) בה קיבל הצוות כלים לעבודה עם משתתפים עם מוגבלויות ולמיצוי זכויותיהם. בחודש אוגוסט נערכה הכשרה נוספת בנושא אנשים עם מוגבלות נפשית בה נרכשו כלים פרקטיים ומקצועיים באשר למענים הניתנים לאוכלוסייה זו מטעם משרד הבריאות וקופות החולים השונות והתאמתם למשתתפי התכנית.

ברמה המקומית נערכו הכשרות והדרכות פרטניות לצוותים המקצועיים, כל צוות בהתאם לנדרש, וכן ישיבות צוות עיתיות לחיזוק עבודת הצוות והתקשורת בין הצדדים, חידוד נהלי העבודה והתמודדות עם דילמות העולות מהמשקים בין הצדדים.

בחודש פברואר 2017 נערכה ההכשרה הארצית השנתית לצוותים של רמלה ובאר שבע, שהתמקדה בשני היבטים מרכזיים: הראשון, פן התיאורטי, חשיפה לתיאוריות רלוונטיות בקרימינולוגיה ועבודה סוציאלית ביחס לעבודה עם עוברי חוק והצגת הממצאים הראשוניים של המחקר המלווה. השני, בפן הפרקטי, הגדרת התפקידים של שחקני ההליך המרכיבים את המודל הקהילתי. זאת, תוך התייחסות ומתן מענה לדילמות מקצועיות ואתיות של כל אחד מהצדדים, לממשקים ביניהם וכן לאתגרים שמציב המודל.

סוגיות אלו נבחנו במהלך ההכשרה ולאחריה בישיבות הצוות החודשיות בכל מחוז והמסקנות הוטמעו כחלק בלתי נפרד ממודל ההפעלה של התכנית.

התרחבות התכנית מאפשרת הצמנת יחידות ליוזבת
 עוזרים משפחתיים בין הצוותים המקצועיים. כך
 אמר, עם פתיחתו של בית המשפט בתל-אביב-יפו,
 ליוו הצוותים המקצועיים אחריו ומבאר שבע את ימי
 החשיפה, הביאו את התכנית בהנ"ק קה"י הישג השונים
 מנקודת מבט ואניסיון והשתתפו בהכשרות הצוותים
 ובהדרכות הפסיכיות אהרי הצוות

התקדמות ביישום המודל ובפיתוח מענים מרכזיים

- יישום מודל ההתערבות בכל בתי המשפט באופן מלא.
- דגש משמעותי על מיצוי זכויות אקטיבי עבור המשתתפים.
- פיתוח תכניות עבודה ופעולה בתחומי ההשכלה והתעסוקה.
- פיתוח וחיזוק תחום ההתערבות המשפחתית.

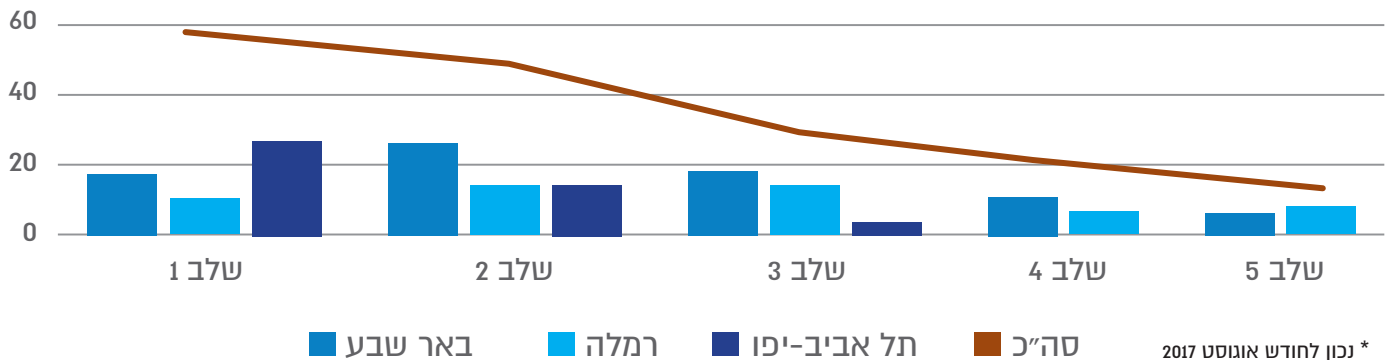
בשלהי שנת המשפט הקודמת הוסדרה תכנית השיקום והומשג מודל ההתערבות. כך פותח מודל התערבות מודולרי, אשר נועד ליצור תכנית שיקום מגובשת, בהירה ואחידה ביחס לקריטריונים להתקדמות המשתתפים בתכנית ולמועד סיום ההליך. מודל זה מבנה את תכנית השיקום בחמישה שלבים, על פי תפיסת שיקום הוליסטית, המופעלת באינטנסיביות הולכת ופוחתת עם התקדמות המשתתף בתכנית:

והישגיו בניגם מתבקש מעבר השלב. המודל יצר בהירות ביחס להתקדמות התכנית ולסיימה הן לצוות בית המשפט והן לנאשם עצמו. עם תום שנת המשפט מיושם המודל בכל בתי המשפט בצורה מלאה.

לכל שלב בתכנית הוגדרו מטרות ויעדים ונקבע כי מעבר משלב לשלב יהיה בהמלצת קציני המבחן, באישור ובהחלטת בית המשפט ולאחר שקילת עמדת הצדדים ביחס למעבר השלב. לאור כך, כל נאשם המבקש להתקדם שלב בתכנית, נדרש להגיש בקשה מנומקת בכתב לבית המשפט ובה פירוט בדבר התקדמותו בהליך

פילוח המשתתפים בחלוקה לשלבי התכנית*

לאחר שנבחנו כי רבים מהמשתתפים שלנו מקבלים תשובה שלילית בוועדות הנכות באוסב לביטוח לאומי, זיינו מתעבה מווארה לנוסא, שילווה אותם בהשגת האסמכתים, הבינוי הועדה או הבינוי הערכי, סיוע זה נוסא פירות משמעותיים למשתתפים. כך למשל, בעקבות הליווי, משתתף אחד קיבל הכרה ב-100% אוהבן בושר עבודה, אשר הוביל לצבאותו לקצבה מושגת. לסייע בשכר בירה ולצבאות לשיקום תעסוקתי בהיטוח האלומי. משתתף אחר אף הוא הצליח להשיג באופן משמעותי את אחוזי הנכות המצבים בקצבה.

פריצת דרך משמעותית השנה היתה גם בתחום מיצוי הזכויות עבור משתתפי התכנית. במסגרת זו, הורחבו שיתופי הפעולה עם המערכות השונות ובכלל זה עם המוסד לביטוח לאומי, קופות החולים ומשרד הבריאות ועם החברות המשכנות העובדות עם משרד השיכון, על מנת לייצר תשתית מלאה לעבודה אפקטיבית בתחום של מיצוי זכויות. שיתוף פעולה משמעותי מוסד השנה עם הסיוע המשפטי האזרחי במשרד המשפטים. במסגרת זו הוסכם על מודל עבודה קבוע, אשר נשען על רפרנטים מתוך המשרד ועורכי דין מייצגים ייעודיים עבור משתתפי התכנית. באופן זה הורחבה האפשרות לסייע למשתתפים בתכנית באופן מהיר ויעיל ובמגוון נושאים רחב.

בנוסף, הורחב ומוסד מתווה העבודה הכולל סל המענים המשמש לצרכי המשתתפים, ונעשה תהליך מעמיק של איגום ומיצוי משאבים לטובת סיוע פרטני מגורמים שונים בקהילה.

התקדמות ביישום המודל ובפיתוח מענים מרכזיים

במקביל, מיפוי צרכיהם של משתתפי התכנית, העלה השנה צורך גורף ומשמעותי להידרש למצבם המשפחתי של משתתפי התכנית ולהרחבת המענים והשירותים גם לבני משפחתם. בעקבות כך, פותח וחוזק נושא ההתערבות המשפחתית. בהקשר זה מוסדה העבודה מול המחלקות לשירותים חברתיים סביב מיצוי הזכויות ותכנון הטיפול בכלל בני המשפחה של המשתתפים עם התמקדות בילדיהם הקטינים, ושולבו מתנדבים בעבודה מול המשפחות והילדים. כמו כן, הורחב השימוש בסל המענים הגמיש לצרכים הקשורים בכלל בני המשפחה בהתאם לצורך.

עם התקדמות תהליכי השיקום של משתתפים רבים נבנו גם תכניות עבודה ופעולה בתחומי ההשכלה והתעסוקה אשר פתחו בפני המשתתפים אפשרויות השכלה והכשרות מקצועיות והגדילו באופן ניכר את מספר משתתפי התכנית הלוקחים חלק בעיסוק קבוע ומיטיב. קידום מענים בתחומים אלו תורם הן לשיפור בתנאי ההעסקה והרווחה האישית של המשתתפים והן למוביליות החברתית של משתתפי התכנית ולהסרת חסמים כלפיהם בקרב הקהילה.

כך אמר באסדרת 15 קולל בית המשפט הקהילתי בבאר-שבע בשיתוף פעולה שוטף והאיכותי עם מרכז מעלל החיים והתעסוקה "המהווה ארגון ממשלתי ביטחון ומתכונות השיקום הפרטניות, ושיתוף מלא לחיבה משותפת על הסרת חסמים ופתרון בעיות בתחום התעסוקה. במהלך השנה האחרונה הביא אליו המרכז בין צוות בית המשפט הקהילתי לבין צוות מעלל החיים והתעסוקה העליון והתמקצע, ושיתוף פעולה זה הניב תוצאות מרשימות עבור האשתתפים בתכנית בתחום זה.

כפי שניתן לראות בגרף, ההתערבות השיקומית נעשית במישורים רבים, הן בצרכים קיומיים ובריאותיים, הן בתחומי הרווחה האישית והמשפחתית והן בתחומי הפנאי, החיבור לקהילה ותחושת השייכות.

התערבות שיקומית

לעבודה הקהילתית מספר היבטים עיקריים:

פיתוח והתאמת מענים למשתתפי התכנית המבוססים על כוחותיה ויכולותיה של הקהילה.

במסגרת זו פותחו השנה מענים נוספים בקהילה, כך למשל נוצרו שיתופי פעולה עם מכוני אבחון והשמה לצרכי המשתתפים ונפתחו אפשרויות שונות לרכישת השכלה.

חיזוק ומיסוד תחום ההתנדבות וההשבה לקהילה.

תחום זה מאופיין כיום בשלושה אפיקי פעולה מרכזיים, כאשר כל צוות מתנדבים עובר הכשרה מקיפה ומקבל ליווי צמוד על ידי העובדות הסוציאליות הקהילתיות ורכזת ההתנדבות.

- מערך מתנדבים ייעודי לבית המשפט הקהילתי, אשר מלווים את המשתתפים בתכנית באופן פרטני בתיווך מול גורמים ומול הרשויות, מעניקים מענה לצרכיהם השונים ומסייעים בהשתלבותם בקהילה ובליווי חברתי. במסגרת הפעילות התנדבותית נקשר בין הצדדים קשר שוטף ומשמעותי המהווה למשתתף מקור לחיזוק ולתמיכה במהלך התכנית ולאחריה.

- מודל התנדבותי המשלב סטודנטים ומלגאים הן בעבודה עם המשתתפים וליוויים הפרטני והן בחונכות אישית של ילדי המשתתפים בתכנית.

בבית המשפט הקהילתי בבאר שבע החל השנה פרויקט חונכות של סטודנטים לילדי המשתתפים בשיתוף האמאקה למעורבות חברתית באוניברסיטת בן-גוריון. בבית המשפט הקהילתי בהלאה שולבו בהעילות עם המשתתפים ובחינוכי זכויות סטודנטים וחלוצים באמצעות שיתוף פעולה עם האמאקה לחונכה ותכנית יחידים.

כך אמר, באמצעות התהליך השיקומי של אחד המשתתפים התכנית בבית המשפט הקהילתי בהלאה, שובל המשתתף לביצוע שעות השבה לקהילה בעזרת אנוש בלוג העוסקת בטיפול באנשים עם מוגבלויות נפשיות. המשתתף השלים את שעות ההשבה בהצלחה, יצר קשר הדוק עם המאמץ בעזרתה ועם אנשי הצוות המשתתף והעמותה נתייחס מבעלותו ומאז הוא ממשיך להתנדב בעמותה בכל שבוע, לביצוע רכונם ההצדית של הצדדים.

- פעילות השבה לקהילה המתבצעת על ידי המשתתפים בשלבי סיום התכנית כחלק מתכנית השיקום. פעילות זו מאפשרת למשתתפים עיסוק יצרני ומיטיב לטובת הקהילה במסגרתה תורמים המשתתפים לקהילה, יוצרים קשרים בין אישיים, מפתחים מיומנויות אישיות ומצמצמים את החסמים ביחס לקהילת עוברי החוק. מודל זה פותח בפני המשתתפים את הדלת לעיסוק חיובי ומיטיב וחלקם בוחרים להמשיך ולהתנדב באופן עצמאי לאחר סיום שעות ההשבה הנדרשות לפי התכנית. במסגרת זו מוסדו השנה קשרי עבודה עם עשרות גורמים המפעילים התנדבות ברשויות השותפות בתכניות ומשתתפים רבים שולבו בהתנדבות ארוכת טווח לפי תחומי העניין שלהם.

- במקביל נערכים ימים מרוכזים בהם מתנדבים חברי הצוות והמשתתפים במגוון תחומים. מעבר לתרומתם לקהילה, ימים אלו תרמו באופן משמעותי לתחושת הגיבוש והלכידות הקהילתית של כל החברים בתכנית. כך לדוגמה, במסגרת ימי ההשבה לקהילה שופצו בתיהם של כמה ממשתתפי התכנית ונערכו אירועים קהילתיים לקראת ט"ו בשבט בהם נשתלו שתילים וניטעו עצים בקהילה.

חיזוק ופיתוח העבודה הקהילתית

ביום 10.5.17 התקיים בבית המשפט הקהילתי בבאר-שבע, ערב הוקרה חגיגי לבוגרי התכנית ושותפיה בקהילה במעמד נשיאת בתי משפט השלום במחוז דרום, ראש עיריית באר שבע ומנהלת שירות המבחן למבוגרים במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. מטרת הערב הייתה להוקיר את המשתתפים שסיימו בהצלחה ואת מתנדבי התכנית והשותפים הרבים, על המאמצים המשמעותיים שעשו בשלושת השנים הראשונות של בית המשפט הקהילתי בבאר שבע, ולחגוג יחד עם כל מי שמרגיש חלק מהפרויקט – את ההישגים הנפלאים שהושגו עד כה.

על הבמה כיכבו חברי הלהקה של בית המשפט הקהילתי, המורכבת ממשתתפי התכנית ששרו מספר שירים וריגשו את הקהל עד דמעות. הבוגרים, המשתתפים וחברי הצוות דיברו רבות על ערב ההוקרה וציינו כי זו חוויה משמעותית ומרגשת עבורם.

חיזוק הערבות ההדדית והלכידות החברתית בין משתתפי התכנית

במהלך הפעילות השתרשה מסורת בבתי המשפט הקהילתיים לקיום אירועים חגיגיים בקהילה בהשתתפות חברי הצוות, המתנדבים, המשתתפים ומשפחותיהם, כגון אירועים לציון חגים ומועדים. השנה התגבשו קבוצות של פעילים מבין משתתפי התכנית שמטרתן לערב באופן אקטיבי את המשתתפים בתכנון וביישום התכניות הקהילתיות והאירועים של בית המשפט הקהילתי, זאת על מנת לדייק את המענים הניתנים במסגרתם, לחזק מיומנויות וכישורים נוספים אצל המשתתפים ולהגביר את תחושת השייכות והמעורבות בקהילה. בין היתר התקיימו בבתי המשפט השונים הפעילויות הבאות: אירועי חג ופעילויות לילדים בראש השנה, חנוכה, אירוע לכבוד חגי האביב, הקמת גינה קהילתית בט"ו בשבט, אירוע לכבוד ל"ג בעומר, אירוע לכבוד הרמדאן ועיד אל פיטר ומספר פעילויות קיץ.

אני מקייל לאני
אז לקוק.
אני מקייל לרואים
אותי פה

עד היום הרגלתי חוסר אונים...
פזם ראלונה לאני מקייל למזנין
מישבו מה לקורה אי ומה למצוק אי

... בקבולתי לינה אי
את פאיליה ובהפיסה
לא בחיים...

אני רואה פה פתח
ארכדמנות לנייה בחיים לאי.
פה מסתבאים איליק באובה
בדיוניים. מסתבאים איל
בדומה לילק ווא איל פדבר

... אני מתחילה אבאמין
אמילה פזו 'צדק'

פאזתי אבית המלסט בקבולתי בחוסר
אמון מלווע ופוא פרויקט לאני לני
או בקנה מידה צולאני... אחרי אבדעים
לנה ויורי לא מחמקה קלפ מוא לא
פדולאי, מוסק אתה מאד רוצה תקווה
אוצמאי ואלא בני מלסחתי

פפרויקט פצה מוועיל יורי
מפמלוועי. נומק פאיי, פבלרה, צוצי
אבהבסס בחיים. ופכי חלוב נומק
את פיכולת אבאמין בוצמאק

... אני אומדת... דברים לא ידעתי איל
וצמאי ומתחילה אכפכות בדעות

במיצוי זכויות ובהסדרת חובות, השתלבות בתעסוקה ובתרבות פנאי, קידום הרווחה האישית בהתאם לצורך בתחומים כגון הורות, בריאות ובריאות נפש, טיפול בטרואמה, בניית רשתות תמיכה והסתגלות לחיים שומרי חוק. זאת, בנוסף למעטפת הקהילתית המתגבשת הכוללת מתנדבים מלווים, מעסיקים יידיים ושותפים בקהילה.

מגמת התרחבותה והתבססותה של התכנית צפויה להימשך גם בשנת המשפט הבאה. אנו צופים כי הדבר ישפיע במספר היבטים עיקריים:

- מבחינת אוכלוסיית היעד צפויים להיכנס לתכנית מספר רב יותר של משתתפים אשר בלא תהליך שיקומי צפויים לעונשי מאסר.
- ימשך פיתוח המודל האזורי בכל בית משפט במקביל לפתיחתם של בתי משפט במחוזות נוספים.
- צפויה גדילה משמעותית של מספר הבוגרים, דבר אשר יחיב מיסוד תכנית מעטפת לבוגרי התכנית.
- לצד זאת מסתמן אתגר מרכזי לשנת המשפט תשע"ח להרחבת שורותיה של התכנית באופן שיגדיל את מספר המשתתפים בתכנית לכ- 100 משתתפים חדשים מידי שנה בכל בית משפט.
- במסגרת עבודת המטה תיערך התאמה מדויקת של התכנית לאוכלוסיות ייחודיות, יושלם הליך המשגת התפקידים של השחקנים בהליך, יקבעו נהלי עבודה מוסדרים ותפוח תורת עבודה. במקביל צפוי להתחיל בשנה הבאה מחקר מעריך מקיף לתכנית.

הפרויקט החל את פעילותו בשלהי שנת 2014 ומאז ועד יולי 2017 השתלבו בו קרוב ל- 300 נאשמים, להם כ- 800 תיקים פליליים המתנהלים בעניינם. תוך פחות משלוש שנים כבר סיימו בהצלחה את ההליך כמה עשרות נאשמים אשר עברו תהליך שיקומי מוצלח, אמונם במערכות הציבוריות התחזק והם הרחיבו וביססו את קשריהם החברתיים והמשפחתיים. 180 משתתפים נוספים נמצאים כעת בשלבים שונים בהליך ההחלטה על התרחבותה של התכנית לשישה בתי משפט קהילתיים ומתן תקצוב ממשלתי הציבה בפני התכנית יעדים לפריסה ארצית ולהתרחבות גיאוגרפית ומבנית. בעקבות כך, צפויה התכנית להגדיל באופן משמעותי את מספר המקרים שבהם ניתן יהיה להפנות עוברי חוק לתהליכי שיקום כתחליף לענישה ולכליאה.

הטמעתו של מודל ההתערבות בתכנית ופיתוח פרקטיקות לניהול אולם ככלי מכווין התנהגות וכאמצעי שיקומי אפשרו מודל עבודה שיקומי-טיפולי מוסדר תוך מתן דגש על קידום תהליכי השיקום בהתאמה לצרכי המשתתפים. שיתופי הפעולה בין צוותי בית המשפט הקהילתי לבין הרשויות המקומיות מתמסדים ומניבים פירות, דבר אשר הרחיב את המענים הניתנים למשתתפים ולבני משפחותיהם במסגרת התכנית לאפיקים נוספים ובכלל זה סיוע

שנת הפעילות השלישית של בית המשפט הקהילתי במחוז דרום כללה את הרחבת הגבולות הגיאוגרפיים בהם פועלת התכנית גם לדימונה וחורה. במקביל, נעשתה עבודה רבה בהיבטים המערכתיים והקהילתיים של התכנית ובכלל זה, חידוד ומיקוד הגדרות התפקידים של חברי הצוות, חיזוק והגדלת נפח הפעילות בתחום ההתנדבות וההשבה לקהילה, בניית מסד נתונים משותף ומסונכרן וחשיבה על פיתוח תכנית ההמשך לבוגרים.

בתחילת שנת המשפט הוצבו על ידי הצוות היעדים הבאים:

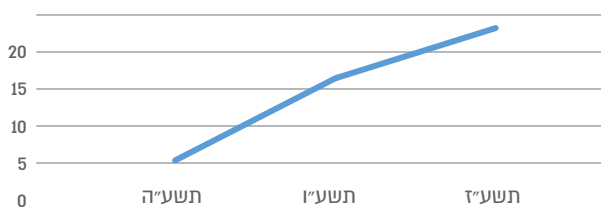
מגמות מרכזיות בשנת הפעילות הנוכחית

- עלייה בכמות המופנים להליך
- עלייה בכמות המסיימים
- ירידה חדה באחוז הנושרים
- עלייה בכמות בדיקות ההתאמה
- עלייה הדרגתית במהלך השנה בהפניה של תושבי דימונה
- קיצור משמעותי של משך הזמן עד להצגת הסדר טיעון
- 75% תיקי אלימות ו/או אלימות במשפחה

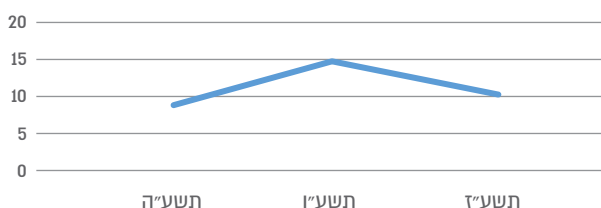
- הגדלה משמעותית של מספר הנאשמים המופנים להליך.
- שימוש נרחב ומגוון יותר במענים ובמעטפת הקהילתית – לדוגמה מעורבות גבוהה יותר של בני משפחה.
- קידום אבחון מדויק ומענים מתאימים בתחום בריאות הנפש ומגבלויות קוגניטיביות.
- כתיבת "תורת העבודה" לגבי כל אחד מהתפקידים בבית המשפט הקהילתי.
- הסדרת מנגנוני תקשורת ומנגנוני עבודה בתוך הצוות.
- חידוד נהלים פנימיים בעניין ההליכים המשפטיים עצמם (הסדרי טיעון, הפניה להליך, סיום ההליך, וכו').

כפי שמפורט בסיכום שלהלן, מרביתם המכריע של היעדים הושגו בהצלחה בעקבות עבודה מקצועית ומאומצת של כלל חברי הצוות.

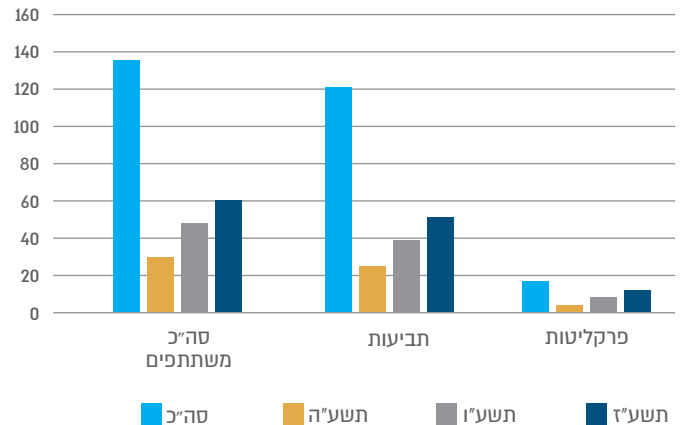
משתתפים שסיימו בהצלחה

משתתפים שנשרו מהתכנית

משתתפים בתכנית

עיקרי הפעילות לשנת המשפט תשע"ז עבודת הצוות

- ישיבות תקופתיות לחיזוק התקשורת וקשרי העבודה: סניגוריה-שירות מבחן, שירות מבחן-פרקליטות/תביעות ושירות מבחן עו"ס קהילתי. את הפגישות יזמו חברי הצוות בעצמם מעת לעת, כאשר עלה הצורך.
- חברי הצוות לקחו חלק בארבעה ימי התנדבות במהלך השנה, יחד עם משתתפי התכנית והמתנדבים, וכן בשלל חגים ואירועים קהילתיים.

צוות בית המשפט התמקד השנה בתהליך עומק של הגדרות התפקיד תוך התייחסות לדילמות מקצועיות ואתיות של כל אחד מ"השחקנים" בהליך, לסוגיות המתעוררות מתוך עבודת הצוות והממשקים השוטפים בין חברי הצוות, לאתגרים שמציב מודל העבודה של בית המשפט הקהילתי ולגבולות הגזרה שעליהם נדרשים חברי הצוות לשמור בעבודתם. תוצרי התהליך יהוו בסיס לעבודת צוותי בתי המשפט הקהילתיים בהמשך הדרך.

- לצוות הצטרפו השנה רכזת התנדבות, 3 קציני מבחן ופרקליטה. כמו כן, צומצם צוות הסניגורים החיצוניים המייצגים בהליך הקהילתי.

- נעשתה עבודה מאומצת של כלל חברי הצוות לאיתור אקטיבי של נאשמים/ות המתאימים להליך הקהילתי.

• הכשרות צוות:

« יומיים הכשרה שנתית משותפת עם צוות רמלה בתל אביב בנושא הגדרות התפקיד של חברי הצוות. לאחר ההכשרה נערכו שתי ישיבות צוות עוקבות על מנת לפתח ולחדד את המסקנות מההכשרה השנתית.

« ישיבת צוות בסלע ב' ושיחה עם מנהלת המרכז - לצורך למידה על אוכלוסיית המטופלים במתדון, האתגרים והאפשרויות בעבודה עמם.

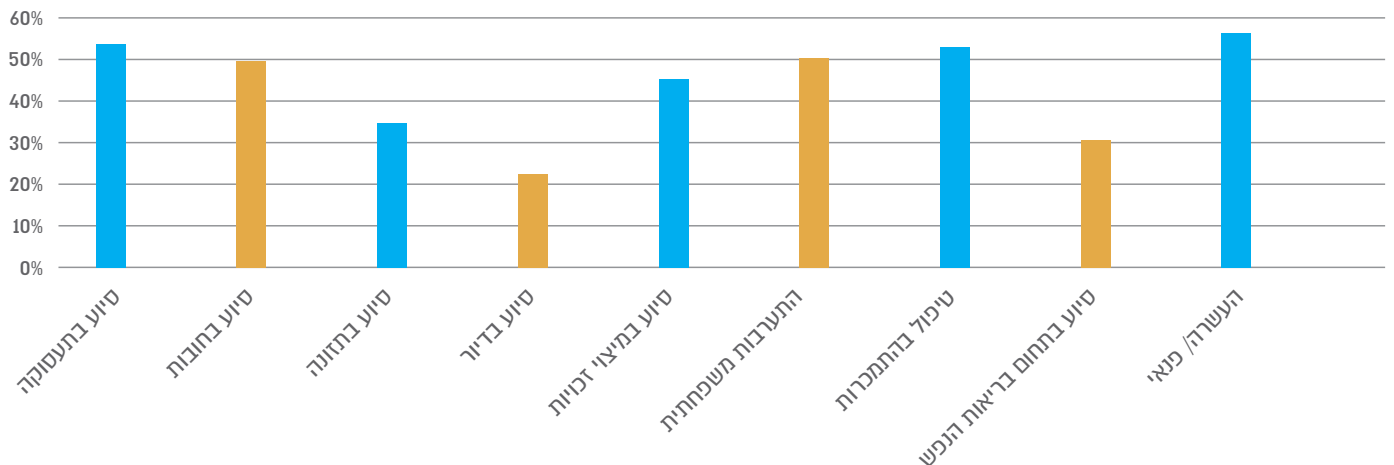
« הכשרות לסניגורים – האחת בנושא תכנית השיקום, השניה בנושא תהליכי שיקום ושינוי.

« הכשרות צוות שיקום – האחת בתחום המוגבלויות, השניה בנושא בריאות הנפש.

בעקבות מחלוקת בנושא זיווני שירות האבחן ביחס לקיימת אחיזת אל ביצוע העבודה בשלב תפקיד העוזר, התקיימו שתי ישיבות אב-הוק לניאום הציבים ושיבוש עקרונות וכן נוסח מוסכם על כל השותפים.

מענים שניתנו למשתתפים

המעגל הפרטני והמשפחתי

- **פיתוח וחיזוק ההתערבות המשפחתית** – עבודה מול המחלקות לשירותים חברתיים סביב מיצוי זכויות ותכנון טיפול בכלל בני המשפחה של המשתתפת/ת ובעיקר בילדים, שילוב משפחות ובודדים במיזם לביטחון תזונתי ובתכנית נושמים לרווחה באמצעות אגף הרווחה, סבסוד קייטנות לקיץ, ציוות סטודנטים לילדי המשתתפים בחונכות אישית ועוד.
- **למידה ויישום הגישה של "עבודה מודעת עוני"** – העמקה והתמקצעות העבודה הטיפולית והדגש על הקשר בין קצין/ת המבחן למשתתפת/ת, פריצות דרך משמעותיות בתחום מיצוי הזכויות האקטיבי, הרחבה ומיסוד העבודה עם סל המענים הגמיש, גיוס נרחב של משאבים לטובת סיוע פרטני מגורמים שונים בקהילה.
- **המשך הטמעה של תכנית השלבים** – השנה מוסדו "בקשות למעבר שלב" והוטמעו ככלי עבודה שיקומי הן במסגרת הקשר הטיפולי הפרטני והן באולם הדיונים.
- **חיזוק המודעות והכלים בעבודה עם משתתפים עם מוגבלויות ועם משתתפים עם בעיות בתחום בריאות הנפש.** השנה הושם דגש על מציאת המענים המתאימים ומיצוי הזכויות בתחומים אלה והחל תהליך מתמשך של למידת הנושא הן ברמה הפרטנית הן ברמה המערכתית.
- **המשך חיזוק שיתוף הפעולה בין קצין מבחן ועו"ס קהילתית לצורך הרחבת התכנית הטיפולית הפרטנית שנבנית לכל משתתף בתכנית, ובהתאם לשלב בו הוא נמצא בעזרת ממשקים עם אגף הרווחה והקהילה.**
- **שנת פעילות שנייה לקבוצה השיקומית הייעודית של בית המשפט הקהילתי** – בהנחה משותפת של קצינת מבחן ועו"ס קהילתית, נפגשה הקבוצה אחת לשבועיים. על פי צרכים שעלו מהשטח ומטרות הקבוצה, עסקו מרבית המפגשים בנושאים של חשיבה חיובית וניהול זמן. המפגשים התקיימו באווירה קהילתית נעימה בליווי ארוחת צהריים קלה. המשתתפים התגבשו יחד לכדי קבוצה מלוכדת שנהנית לבלות זמן יחד.

בהתחלה לא כל כך האמנתי בתהליך הזה. לא חשבתי שיהיו אצל תוצאות שיסנו את אורח החיים שלי ואת כיוון המחשבה שלי. אני מודיעה שהתקדמותי. אחד הדברים שהניעו אותי לשנות היה הרצון של הסובבים והצוות סאצ'לי עצה זכס לי להתאמץ עוד יותר. גם כשהיו קשיים בדבר כי כל דבר טוב מצריך עבודה קשה. מתוך בקשה למעבר לשלב 4.

לאחר שבקשתנו לשלב משתתפים בטיפול באירפאת פוסט טראומה בבית החולים הפסיכיאטרי נצמחה, נערכה פגישת חשיפה עם מנהל האירפאת. מוכש החשיפה ארך כשלוש שעות והאירכו התאלו צעות קבוצות והנחות שצוות שאלנו לבחירת המשתתפים שלנו מקבאל אירפאת. בעקבות הפגשה הוסכ החסס והאירפאת פתחה את שעריה. משתתף אחד משולב עם הטיפול בעת.

בועדת תכנון טיפול בעניינה של משתתפת יולדיה השתתבו קצינת המבחן, הסניאורית ועו"ס קהילתית, האמרה להתייבב לצידיה של המשתתפת ולסייע באצילאת פתרונות מתאימים לקשיים שעלם מתמודדת המשתתפת.

משתתף מתמודד מצה עשיות שנים עם טראומה מסיכות הבהאי ועל רקע זה ביצע מוסבר עבירות ממשלם לא הוכר כבהאי לקבבת נכות. לאחר שנבחה שוב על ידי הועדה של ביטוח לאומי, התגייס אחד המתנדבים ללוות אותו לערכ, סייע לו לקבל הכרה ב-100% נכות.

המעגל הקהילתי

לעבודה קהילתית, "חיי אדם" פרויקט הדירות הפתוחות, "עושים רחוב", "קרן פסיפס", "הדירות הפתוחות", ועוד.

• **חיזוק הערבות ההדדית והנכונות לשיתופי פעולה** בין משתתפי התכנית לבין עצמם.

• **תהליך פיתוח תכנית בוגרים**
לאור העובדה שרבים מן המסיימים עתידים לסיים את תקופת המבחן שהוטלה עליהם בחודשים הקרובים עלה הצורך בבנייה של "תכנית בוגרים" שתתאים לצרכיהם. במסגרת ישיבות הצוות נערכה חשיבה משותפת והוצעו מספר עקרונות ומודלים לתכנית. נערך מיפוי על ידי העו"ס הקהילתית של תכניות הקיימות באגף הרווחה ויכולות להתאים למודל הרצוי של תכנית בוגרים. בחודשים הקרובים ייערכו שיחות פרטניות עם כלל בוגרי התכנית במטרה להבין מהם כיצד הם היו רוצים לראות את תכנית הבוגרים, בהמשך יתכנס מפגש בוגרים ראשון של כל מי שירצה לקחת חלק בדבר.

• **פיתוח תחום ההתנדבות**
מיסוד מנגנון לביצוע פרטני של שעות השבה לקהילה, השמה בהתנדבות ארוכת טווח לפי תחומי עניין, ימי התנדבות משותפים לצוות ולמשתתפים במקומות בקהילה בהם עולה צורך, חונכיות אישיות של ילדי המשתתפים על ידי סטודנטים מהיחידה למעורבות חברתית, הרחבה של קבוצת המתנדבים "נאמני בית המשפט" המלווים משתתפים באופן פרטני ומשמשים ככוח עזר לכל משימה.

• **השתתפות הצוות המשתתפים והמתנדבים באירועים בקהילה**
כגון אירוע ט"ו בשבט בגינה הקהילתית "הבית הלבן" הצגות ילדים ואירועי משפחות בשיתוף מרכז עוצמה מורחב והמחלקה הקהילתית באגף הרווחה, הרמת כוסית ופעילות לילדים בראש השנה, חנוכה ופסח.

• **חבירה לעמותות ותכניות נוספות בעיר**
לצורך גיוס מענים, מתנדבים, השמה בהתנדבות, תעסוקה וכו'. ביניהם: "דלת פתוחה" של המחלקה

אשתתפת ביקשה ללהיטם לקיים ביחאללה השל" על אונת להציל את יכולתה להתקנס בשעות שאחר העבודה. עלות הקוס הינה אברהה אלז (12,000 ש"ח) ובאלאמזים אשתתפים יחז עם הצוות האטל באשטמה באצל הרוחה - איוס הסכום באולאו אולאויס שונים (הנחות, תקציב אצל, קניות, סל אשנים)

שיתוף הפעולה עם "הצוות הפתוחות" הביא אשילוף ביתם של שני אשתתפים האתאורכים בשכונה 3, על ידי סאובטיים הפעילים בשכונה.

שיתוף הפעולה עם "צוות הפתוחה" איפשר לאחד האשתתפים להפיע הרחבי העיר בתני תלואויים ולספר את סיפורו האישית תוך שהא אזהיר אסרים על אנה והתאובדות עם אצבי אליות זואית.

ממפגשי הלהקה ניכרת הלכידות שנוצרה בין חבריה והרצון של כולם לקחת חלק בחוויה הייחודית הזו. תודות לאגף הרווחה בעיריית באר שבע הלהקה תמשיך להיפגש מידי שבוע עם הליווי המוסיקלי הדרוש, לנגן יחד ולהתאמן לקראת מופעים שייערכו במוקדים שונים בקהילה.

כחלק מתהליך ההתרחבות והשילוב בקהילה, נפתחה הקבוצה גם לאנשים מחוץ התכנית, כרגע מספר מועט של אנשים בכדי לבחון את השילוב. מופע גדול כבר מתוכנן לחודש דצמבר ביום העיון השנתי של אגף הרווחה בעיר.

להקת בית משפט קהילתי

הלהקה נולדה מתוך צורך לממש את הפוטנציאל והתשוקה של משתתפים בתכנית לקחת חלק בפרויקט מוסיקלי ולבטא אתם קולם וכישוריהם. הופעת הבכורה של הלהקה בערב ההוקרה לבוגרי התכנית היוותה את יריית הפתיחה. את הלהקה מלווים רכזת ההתנדבות ומדריך מוסיקלי מקצועי, עו"ס בהכשרתו. גיוס המשתתפים להתמדה בחזרות לא היה תהליך פשוט, אולם נראה שהופעת הבכורה נתנה אותותיה – וכעת מונה הלהקה 9 משתתפים קבועים ומתמידים.

במעגל המערכתי

- **יישום החלטת הממשלה וקבלת התקנים והתקצוב הממשלתי לתכנית כחלק ממהלך ארצי להרחבת הפיילוט למחוזות שיפוט נוספים.**
- **מכשג שני של הפורום העירוני - את שנת המשפט פתחנו בישיבת הפורום העירוני שעסקה הפעם בנושא חסמים ואתגרים בשיקום עוברי חוק המתמודדים עם בעיות בתחום בריאות הנפש. המכשג הוביל לממשקי עבודה חדשים ומועילים עם גורמים בקהילה ובמשרד הבריאות העוסקים בתחום בריאות הנפש/התמודדות עם טראומה וסל השיקום.**
- **הידוק שיתופי הפעולה עם מחלקות הרווחה והשירותים החברתיים בעיר. בחודשים האחרונים נערכו ישיבות עם כמעט כל הצוותים של המחלקות לשירותים חברתיים באגף הרווחה ומטרתן העלאת דילמות ונקודות לשיפור בממשקים המשותפים.**
- **שימור והידוק הקשרים עם גופים מרכזיים בעיר לצורך קידום תהליכי השיקום של משתתפי התכנית ופתרון בעיות: ביטוח לאומי, עמידר, מרכז עוצמה מורחב, מעגל החיים והתעסוקה, סיוע משפטי ועוד.**
- **השנה נבנתה בהצלחה טבלת נתונים רחבה המקיפה את מרבית הנושאים הרלוונטיים ביחס לכל משתתפי התכנית, החל מפרטיים אישיים ומסוג העבירה שביצעו, דרך הבעיה המרכזית עמה מתמודדים וכן סוגי ההתערבויות השיקומיות שנעשו במהלך תקופת התהליך. הטבלה נועדה לצרכי מיפוי, מעקב ואיסוף נתונים לדיווח מכעם לכעם ומאפשרת מבט רוחבי חשוב על תופעות ומגמות ביחס למשתתפי התכנית.**

משתתפת מאתגרת בצורת
 עוזר נאציה לחיות בתת תנאים
 עם נציגות חזונית ובעיות חסול
 וכל פניותה נותרו לא אלה.
 בית המשפט זימן את נציגת
 עוזר לבין. ובעקבות בין
 ובהכיר עזה, תקנו בתוך שבו
 כאלו היוקיים בצירה. בנוסף,
 הציון הוביל באופנים איתור
 פעולה הצוק בין סגנית מנהל
 סניף עוזר בבאר שבע, אשר
 נכחה עם בעיה החוקה, לבין
 העוים הקהילתי, לאות כל
 ●●

ערב הוקרה לבוגרי התכנית ושותפים בקהילה

ב- 10.5.17 התקיים ערב הוקרה חגיגי במעמד נשיאת בתי משפט השלום במחוז דרום וראש העיר באר שבע. הערב הוקדש לברכות למשתתפים שסיימו בהצלחה את התכנית, לשותפים בקהילה וכן לכל חברי הצוות המורחב העוסקים במלאכה. על הבמה כיכבו חברי הלהקה של בית המשפט הקהילתי ששרו שלושה שירים וריגשו את הקהל עד דמעות. מטרת הערב הייתה להוקיר את משתתפי התכנית והשותפים הרבים, על המאמצים

מקום בתוכי/ דוד פרץ

יש מקום בתוכי שלעולם לא יחשיך
 יש לי דרך אחת שלעולם לא תאבד
 יש לי כח לתת גם כשאין לי למי
 ואהבה שאוהבת לפעמים גם אותי
 יש תקנה בשורה שעוד לא נכתבה
 יש קרבות אבודים שמחכים לי אי שם
 יש ימים ללא סוף, וסופים מלאי ים
 ואהבה שאוהבת עולם לא משלם
 יש מקום בתוכי שלעולם לא יחשיך
 יש לי דרך אחת שלעולם לא תאבד
 יש ימים ללא סוף, וסופים מלאי ים
 ואהבה שאוהבת עולם לא משלם

המשמעותיים שעשו במהלך שלושת השנים הראשונות של בית המשפט הקהילתי בבאר שבע, ולחגוג יחד עם כל מי שמרגיש חלק מהפרויקט את ההישגים שהושגו הנפלאים עד כה. הבוגרים והמשתתפים דיברו רבות על ערב ההוקרה וציינו כי מדובר היה בחוויה משמעותית ומרגשת עבורם. השיר שפתח את הערב היה "מקום בתוכי" מאת האמן הבאר שבעי, דוד פרץ.

הנכם מוזמנים

לערב הוקרה חגיגי לכבוד בוגרינו ושותפינו בקהילה

בית משפט קהילתי באר שבע

ערב ההוקרה יתקיים ביום רביעי | 10.5.17, יד' אייר תשע"ז | בשעה 19:00 במרכז המורים, שד' רגר 85, באר שבע | חניה חופשית בסביבת המקום

בתכנית: התכנסות וארוחת ערב קלה ברכות נשיאת בתי משפט השלום במחוז דרום, **כ"י השופטת אביה אשקלוי** ראש עיריית באר שבע, **מר רוביק דנילוביץ'** מנכ"ל אשלים-כינוס ישראל, **ד"ר רמי מולמי** מנהלת שירות המבחן למבוגרים ונציגת ועדת ההיגוי הארצית, **גב' רחל וינשטיין** הוקרה לבוגרי התכנית הוקרה למתנדבים ושותפים בקהילה, **כ"י השופטת דרורה בית אור** תכנית אמונתית

תחום ההתנדבות

באמצעות ההטמעה הצפויה של תפקידי העו"ס הקהילתי ורכזת ההתנדבות בעירייה צפוי תהליך הרחבת תחום ההתנדבות להמשיך ולהתפתח גם בשנת הפעילות הבאה. פעילות ההתנדבות בבית המשפט הקהילתי פועלת בשני אפיקים מרכזיים: התנדבות למען המשתתפים ובני משפחותיהם והתנדבות של המשתתפים עצמם לטובת הקהילה. שני אפיקים אלה התפתחו והתמסדו השנה וכבר נשאו פרי.

השנה הוגדר פיתוח תחום ההתנדבות בתכנית כיעד מרכזי. אשר על כן, ולאור התקצוב הייחודי שהתקבל, התאפשרה השקעה משמעותית בפיתוח אפיקי התנדבות, בליווי משתתפים להשמה בהתנדבות, בארגון ימי השבה לקהילה ובשימור והידוק הקשר עם מסגרות שונות בעיר.

קבוצת המתנדבים "נאמני בית המשפט הקהילתי"

הכשרות המתנדבים נערכו אחת לחודש וחצי, ותכנן נקבע בהתאם לצורך ובהתאם לבקשות שעלו מהקבוצה. בין היתר, כללו ההכשרות מפגשים עם השופטת ועם קציני המבחן, למידה על מאפייני אוכלוסיית עוברי החוק בכלל והמשתתפים בבית המשפט בפרט, מפגש להכרת השירות בהוצאה לפועל ומפגשים קבוצתיים לעיסוק בדילמות ובאתגרים וחשיבה משותפת על המשך ההכשרות והפעילות.

קבוצת המתנדבים שהחלה לפעול בשנה שעברה גדלה מאוד והיא מונה כיום 16 פעילים המתנדבים באופן קבוע לאורך כל השנה. מתנדבים אלה עוסקים בעיקר בליווי קבוע של משתתפים המתבטא בקשר שוטף ורציף בין המתנדב למשתתף ובתיווך מול גורמים ומוסדות. בעקבות הקשר הקרוב והאמון שהתפתח משמשים המתנדבים משענת ואוזן קשבת עבור המשתתפים במהלך תהליך השיקום ואף לאחריו.

בנוסף להכשרות קבוצתיות אלו, כל המתנדבים מלווים באופן שוטף על ידי העו"ס הקהילתי ונדרשים לעדכן בנושא הקשר עם המשתתף מידי שבוע-שבועיים. חשוב לציין כי ישנו גרעין חזק של מתנדבים מסורים הפועלים מזה שנה שנייה ברציפות. נוצרה לכידות קבוצתית גבוהה ביניהם, הם מגויסים, מגיעים לימי דיונים, לוקחים חלק בכל הפעילויות והאירועים של התכנית ורואים עצמם "שגרירים" בקהילה.

קבוצת המתנדבים משמשת גם לליווי "אד-הוק" לפי הצרכים המשתנים של המשתתפים. כך למשל, מתנדב שהנו עורך דין במקצועו מלווה את המשתתפים לדיוני ועדות של ביטוח לאומי והתווך שלו סייע באופן משמעותי למיצוי מיטבי של זכויותיהם. מתנדבים אחרים ליוו משתתפים לסיוע המשפטי, לחיפוש דירה בשכונה, ולמסגרות טיפוליות. משתתף המצוי במעצר בית נעזר במתנדב כמלווה בכל עת שהיה עליו לצאת לבית המשפט או לצורך מימוש תכנית השיקום. ומשתתף נוסף נעזר במתנדבת במפגשי שיחה לצורך חיזוק העברית.

פרויקט חונכות לילדי המשתתפים

מפגש קבוצתי לסטודנטים, במטרה להעלות חסמים/דילמות ואתגרים ולשוחח על תהליך הפרידה מהילד. בחודש יוני נערך מפגש סיכום ומשוב, במסגרתו אמרו הסטודנטים כי הם חשים גאווה על ההתנדבות, סגירת מעגל, תחושות חיבור לקהילה, הנאה מחברת אנשים, תחושת מסוגלות והשפעה וכי הם שמחים על ההזדמנות לרכישת מיומנות ולתרומה לקהילה.

עבודת החונכות מסייעת רבות למשתתפים ולילדיהם וכמובן תורמת לא מעט גם לסטודנטים. יחד עם זאת היא טומנת בחובה אתגרים לא מעטים כגון צורת בניית הקשר, פעילות רגישה ומותאמת ועוד. בשנה הבאה ימשך פיתוח הנושא ואנו צופים שהכלים והפרקטיקות יתחזקו ויאפשרו גם הגדלה של מספר המתנדבים.

הצורך בשילוב סטודנטים בעבודה עם ילדי המשתתפים עלה מהמשתתפים בעקבות מיפוי שנערך על ידי שירות המבחן בשנת הפעילות הקודמת. במסגרת זו החל השנה פיילוט, בשיתוף המחלקה למעורבות חברתית באוניברסיטת בן גוריון, של שילוב סטודנטים כחונכים עבור ילדי המשתתפים בביתם. שישה סטודנטים השתלבו בשש משפחות שונות וליוו מספר ילדים במשפחה לפי הצורך. גם ליווי זה נעשה בהדרגה, תוך התאמה לצרכי המשפחות ולאחר תיאום ציפיות וליווי ממוקד.

הסטודנטים יצאו עם הילדים לפעילויות חברתיות וספורטיביות והשתלבו עמם בפעילויות שמציע מרכז פר"ח באוניברסיטה. בנוסף, הגיעו הסטודנטים לכל האירועים הקהילתיים וסייעו מאוד בארגון ובלוגיסטיקה לאורך השנה. לקראת סיום החונכויות, נערך

השבה לקהילה

אפיק ההתנדבות הנוסף הנו הפעילות במהלכה משולבים משתתפי התכנית בפעילות התנדבות ארוכה וקצרת טווח בקהילה. במסגרת זו שולבו השנה כ- 10 משתתפים בהתנדבות ארוכת טווח במהלכה הם תרמו רבות למקומות ההתנדבות, יצרו קשרים, לעתים קשורים קרובים, יצרו זיקה בין מקומות ההתנדבות לבית המשפט הקהילתי וחיבור עם קהילות שונות בעיר.

משתתפים רבים אחרים תרמו לקהילה באמצעות ביצוע שעות השבה הנדרשות לקראת סיום התכנית לצורך עליית שלב. גם בפעילות זו לצד התרומה לקהילה ניכרה גם השפעה רבה על המשתתפים עצמם, על תחושת השייכות שלהם ועל פיתוח תחומי עניין והיכרויות.

באמצעות פעילות ההתנדבות מוסדו קשרי העבודה עם 12 מסגרות התנדבות בעיר ביניהן: מחסן בגדים קהילתי, מועדון פייס לקשיש, עמותת באר שבע אוהבת חיות, עמותות עזרה לקהילה, גינות קהילתיות, מסגרות ייעוץ לבני נוער, מוקד קהילתי ליוצאי אתיופיה ועוד.

בנוסף להתנדבות הפרטנית התקיימו השנה 4 ימי התנדבות מרוכזים בהם השתתפו חברי הצוות, המתנדבים והמשתתפים עצמם. כל אחד מהימים, אליהם הגיעו עשרות אנשים, הללו תרמו באופן משמעותי לתחושת הגיבוש, התרומה וההשתייכות לקהילה של מי שלקח בהם חלק. בנוסף, ימים אלה מהווים הזדמנות להפגין נוכחות מיטיבה של בית המשפט הקהילתי בעיר ובקהילה.

תחום ההתנדבות כולו מהווה פלטפורמה חשובה עבור המשתתפים לחיבור מחדש לקהילה, צמצום תחושת הניכור והגברת תחושת הערך בתרומתם לקהילה. בנוסף מודל ייחודי זה הולך והופך לחלק משמעותי בתהליך השיקום. מן השטח עולה צורך ניכר בהרחבת פעילות זו ובמציאת דרכים לשלב אותה כעיסוק מיטיב כבר בשלבים ראשוניים יחסית של ההשתתפות בתכנית. אשר על כן הוחלט להרחיב ולבסס ככל שניתן את הנושא בשנה הבאה תוך הרחבת מספר המסגרות, הגדלת אחוז המשתתפים המתנדבים, ושילוב מיטבי של מתנדבים קובעים וסטודנטים בתהליך.

למותר לציין כי ניכר שהקהילה בבאר שבע נהנית מן התרומה המשמעותית של המשתתפים, ושמחה לשתף פעולה עם בית משפט קהילתי ולקחת חלק בשיקום עוברי חוק. חלק מהמקומות מעידים על שינוי סטיגמה קודמת בתפיסת עוברי חוק, ועל רצון רב להמשיך בפעילות המשותפת. לערב ההוקרה שנערך במאי האחרון הגיעו המתנדבים הקבועים וגם נציגים רבים ממקומות ההתנדבות השונים.

שני ימי התנדבות מעניינים היו יום סיבור של מחסן הבגדים באוקצ קהילתי סילאית ויום שיפוף הבית של אחד המשתתפים.

יום סיבור המחסן נפתח בסצנת סטילינג אנשים המשתתפות בתכנית ובהמשך הציגו 27 אנשים (3נות משתתפים ומתנדבים) לבנות קולבים גדולים חבשים ולסדר את המחסן. אוסיקה, כיבוד ואווירה טובה היו אותנו לאורך שעות היום.

איום שיפוף ביתו של משתתף הציגו 40 אנשים שהתאימו לפינוי פסולת בניין. חברת החבלות תראה מכולה נוספת יקה שנסארה בביתו לחשק שבועיים נוספים, בהואבס הציגו 5 משתתפים של התכנית באיווי ק. מחסן לעצרה נוספת הפינוי פסולת בניין.

סיכום ומחשבות קדימה

לקראת שנת המשפט הבאה ניצבים בפנינו מספר אתגרים, ביניהם חיזוק התשתית הקהילתית בדימונה והמשך קידום שיתופי הפעולה עם העירייה והרווחה בעיר, הפניית נאשמים תושבי חורה ובניית השותפות עם הרשות המקומית ביישוב, בחינת האפשרות להרחבת גיאוגרפיות נוספות; ביסוס תכנית הבוגרים והטמעתה בשיתוף אגף הרווחה בעיריית באר שבע; התמקצעות הצוות בעבודה עם אוכלוסיות מיוחדות במסגרת התכנית; קידום מודל עבודה של "צדק מאחה" במסגרת של בית המשפט הקהילתי; והעלאה משמעותית של כמות הנאשמים והתיקים המופנים לבית המשפט הקהילתי במחוז.

שנת המשפט תשע"ז של בית המשפט הקהילתי במחוז דרום מסתיימת עם הישגים והצלחות מרובות, ששיאן בא לידי ביטוי בערב ההוקרה החגיגי אשר סימן עבורנו - צוות, שותפים ומשתתפים - את ייחודיותו של הפרויקט, את האחריות המשותפת שהתגבשה תוך זמן קצר ואת ניצני השינוי המערכתי שמתחולל בזכות המאמצים הרבים של כולנו.

סיכום פעילות לשנת המשפט תשע"ז בית משפט קהילתי מחוז מרכז: רמלה-לוד-רחובות

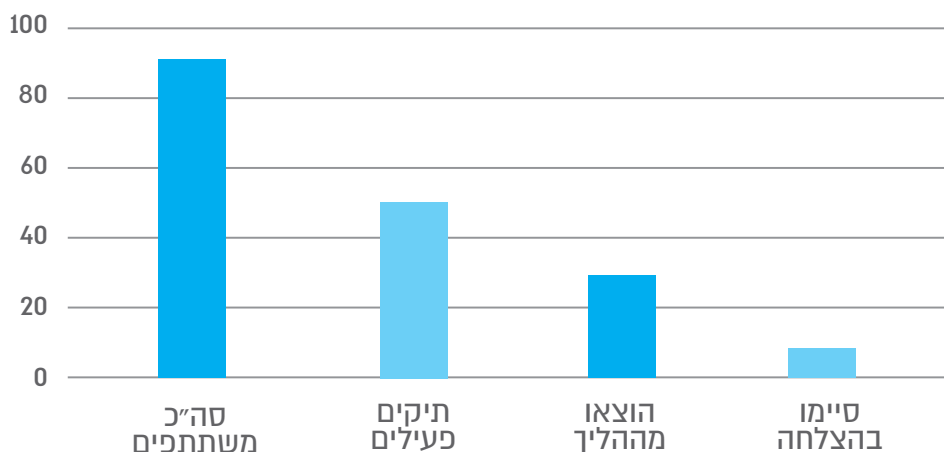
בימים אלה אנו מסכמים את שנת המשפט השניה לפעילותו של בית המשפט הקהילתי ברמלה.

בשנה זו התמקדנו בכמה נושאים מרכזיים:

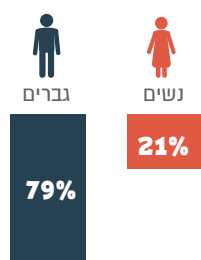
- שיפור עבודת הצוות ובדגש על תפקידו של הדיון בבית המשפט ככלי מקדם של תכנית השיקום.
- פיתוח והטמעה של מודל השלבים.
- העמקת העבודה הקהילתית ובכלל זה גיוסן ושילובן של רכזת מתנדבים ועו"ס קהילתית.
- מעבר ממודל עבודה עירוני למודל עבודה אזורי.

מגמות מרכזיות:

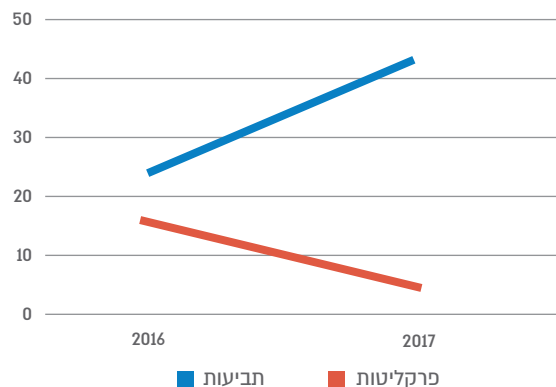
פילוח משתתפים

פילוח מגדרי של המשתתפים

יחס בין תיקי תביעות לפרקליטות

סיבת יציאה מההליך

9	סיימו בהצלחה
18	הפרה יסודית של תכנית הטיפול/ המלצת שירות מבחן
9	בקשת נאשם
2	בקשת תביעות
1	כפירה באשמה

סוגי עבירות עיקריים

- עבירות רכוש.
 - עבירות סמים, לרבות סחר.
 - עבירות אלימות במשפחה (עבירות כלפי בת זוג ו/או עבירות כלפי ילדים).
 - עבירות אלימות ואימים לרבות עבירות כלפי עובדי ציבור ושוטרים.
- עוד על הרכב האוכלוסייה:** ישנה התאמה להרכב האוכלוסייה ברמלה ובלוד, יהודים (עולים וילדי הארץ), ערבים ונוצרים.

עבודת הצוות והכשרתו

שופטת + סטודנט	בית המשפט
6 סניגורים	סניגוריה
5 קציני מבחן	שירות מבחן
תובעת	תביעה
6 פרקליטים	פרקליטות
רכז + עו"ס קהילתי + רכזת מתנדבים	מעטפת

הוצגו פרקטיקות של ניהול אולם בית משפט קהילתי בארצות הברית ונערכה מחשבה משותפת על כלים שכדאי לאמץ ולהתאים לפרויקט. עוד נערכה היכרות עם מודל השלבים. על כך יפורט בהמשך. ההכשרה גרמה לייעול וטיוב הדיונים והבנה מחודדת יותר לתפקידו של כל שותף במהלך הדיון.

הכשרת צוותים שנתית משותפת לרמלה ובאר שבע:

גם השנה קיימנו הכשרה משותפת לצוותי בית המשפט הקהילתי ברמלה ובבאר שבע. ההכשרה עסקה בחשיפה לרעיונות וידע בתחומים הרלוונטיים לעבודה עם אוכלוסיית היעד של התכנית, החלפת חוויות והתנסויות בין שני הצוותים המפעילים את התכנית, חיבור לנקודת המבט של המשתתפים בהליך – ביחס לתכנית ועבודה על הגדרות התפקיד של כל אחד מהגורמים השונים בתכנית.

בשנת המשפט שהסתיימה קיים הצוות שתי הכשרות מרכזיות:

פרקטיקות התנהלות באולם בית המשפט הקהילתי:

במהלך חודש נובמבר 2016 קיימנו הכשרת צוות בנושא פרקטיקות התנהלות בבית המשפט הקהילתי. במהלך ההכשרה למדנו על יסודות בניהול התנהלות, על הדיון בבית המשפט ככלי המקדם ומוביל את תכנית הטיפול ועל תפקידו הייחודי של כל אחד מהשותפים במהלך הדיון.

בנייה, הכרה והטמעה של מודל השיקום

בשלהי שנת המשפט הקודמת פותח בשירות המבחן, יחד עם הצוות המקצועי באשלים, מודל התערבות שיקומי לתכנית. המודל תחם את תכנית השיקום לחמישה שלבים. לכל שלב הוגדרו מטרות ונקבע כי מעבר משלב לשלב יוצג בפני בית המשפט בצירוף המלצת שירות המבחן ועמדת הצדדים ביחס למעבר השלב ויקבל את אישורו של בית המשפט. הנאשם נדרש להגיש בקשה למעבר שלב ובה נימוקים לבקשתו וסיכום הישגיו בשלב ממנו הוא מבקש להתקדם.

המודל יצר בהירות ביחס להתקדמות התכנית הן לצוות בית המשפט והן בפני הנאשם. לאחר השלמת פיתוח המודל, נלמד המודל על-ידי הצוות, בין היתר בהכשרה שהתקיימה בחודש נובמבר 2016 ונזכרת לעיל. החל תהליך של הטמעה של המודל ונכון להיום המודל עובד בצורה מלאה ויעילה. נציין כי במהלך השנה התבססה עבודת קציני המבחן כמובילי תכנית השיקום. קציני המבחן בנו תכניות שיקום הנוגעות לכל תחומי החיים של המשתתפים ובני משפחתם. התכנית נערכה בהתאם למודל התערבות ולמטרות של כל שלב במודל. קציני המבחן הובילו את הקשר בין רכזת המתנדבים והעו"ס הקהילתית למשתתפים וחודדו תחומי האחריות של כל אחד מבעלי התפקידים. קציני המבחן ביצעו ביקורי בית משותפים, ליוו משתתפים לפגישות במרכזי טיפול, פגישות ברווחה, ועדות התערבות במרכזים למניעת אלימות במשפחה וטיפול בהתמכרויות, טיפול במרכזי בריאות נפש ובריאות כללית ועוד.

במהלך השנה התבססו ועדות התערבות בשירות המבחן בהשתתפות סניגורים, צוות בית המשפט הקהילתי והמשתתפים להנעה וקידום של תכנית השיקום. נציין כי בהקשר זה התקיים דיון בישיבות הצוות והושגו הסכמות לכינוסן של ועדות אלה.

רציתי לשתף בחוויה מרגשת מהיום הבוקר. היום השתתפתי בוועדת תכנון טיפול לבן של א'. הועדה התקיימה באוניה עניינית ונינוחה (בניגוד לעבר שהיו ועדות מאוּב סוערות וארוכות כאשר א' ובן זוגה אשעבר לא יכלו לשהות יחד באותו חדר). באה"ק הועדה א' צבתה לחיזוקים רבים על תקיפה והיציבות שמאלה לאורך תקופה מסוימתית ונאלצו סיפור בתקשורת ובקשר עם בנה. באה"ק הועדה א' הציעו א' להרחיב את הסדרי הכאיה בבק שייע אשון אצלה בסיסי שבת אחת לשבועיים, אבל א' מתק הבנה ארכי בנה בחרה להמתין עד לאחר הלידה. לוי שמכיר את א' מהבין שאוניה כזו מעידה על ההתקדמות המשמעותית שעושה כיום באמצעות ההליך" (קצינת מבחן משתתפת ראשית מועצת תכנון טיפול באח"קת הכוונה)

מעבר ממודל עבודה מקומי למודל עבודה אזורי

המודל הראשוני שפותח עם תחילת פרויקט בתי המשפט הקהילתיים התבסס על מודל עבודה מקומי. הרעיון היה כי הנאשמים שיצורפו לבית המשפט הקהילתי יהיו תושבי העיר בה פועל בית המשפט. תפיסת העבודה היתה כי יש לערוך היכרות עמוקה עם העיר בה פועל בית המשפט, האתגרים עמם היא מתמודדת והמענים והשירותים בה. כמו כן, התבסס המודל על בניית קשר הדוק עם העירייה בכלל ושירותי הרווחה בפרט.

במסגרת זאת נערך מיפוי שירותים בעיר, נערכו פגישות ליצירת שיתופי פעולה ונחתם הסכם שיתוף פעולה עם העירייה. גם ברמלה החל הפרויקט באופן זה ובין היתר נחתם הסכם עם עיריית רמלה לשיתוף פעולה והעסקת עו"ס קהילתי במשותף אשר יהיה עובד העירייה.

יחד עם זאת, מהר מאוד הובן כי ברמלה לא ניתן יהיה להסתפק רק בשילובם של תושבי העיר בפרויקט, ולכן תוך זמן קצר הוא הורחב הפרויקט גם לעיר לוד. במהלך חודש אפריל האחרון כינסה נשיאת בתי משפט השלום במחוז פגישה בנושא זה עם שופטים מרמלה, ראשון לציון, רחובות וצוות בית המשפט הקהילתי. בפגישה הוחלט כי הפרויקט יורחב גם לתושבי העיר רחובות וסביבתה ונקבעו הסדרים להעברת התיקים המתאימים מבית משפט השלום ברחובות לבית המשפט ברמלה.

שינוי זה הצריך היערכות מחדש ומעבר למודל עבודה אזורי. במסגרת מודל זה רמלה נשארה העיר המרכזית בה מתרחשת פעילות בית המשפט הקהילתי, אך החלה היכרות עם גורמים ושירותים בלוד ולאחרונה גם ברחובות.

ראש עיריית רמלה נתן את ברכתו למהלך ובעקבות זאת שונה אופן תקצוב הפרויקט. על מנת ליישם את המעבר, כיום יתקצוב העו"ס הקהילתי, הינו חלק מתקציב הפרויקט, כך שהיא פועלת ליצירת קשרים ומתן מענה לכל המשתתפים מרמלה, לוד ורחובות.

עוד גויסה רכזת מתנדבים הפועלת לגיוס מתנדבים משלושת הערים.

עבודה קהילתית

בחודש מאי האחרון החלה לעבוד עו"ס קהילתית אזרית במשרה מלאה. אף שחלפו חודשים ספורים מתחילת עבודתה ניתן לראות התקדמות משמעותית בעבודה הקהילתית וכן עבנתה תכנית עבודה השמה דגש על צרכים שעלו מפעילות התכנית עד כה. במסגרת זו נערכו, בין היתר, הפעולות הבאות:

- פגישות עבודה עם קציני המבחן להבנת צרכים פרטניים של משתתפים ונקודות הדורשות קידום.
- פגישות עם ראשי הצוותים במחלקות הרווחה ברמלה ובלוד.
- הפעלה מלאה ומגוונת של סל המענים הגמיש.
- השתתפות והובלה של ועדות תכנון טיפול במחלקות הרווחה.
- ליווי משפחות של משתתפים בהתמודדויות שונות, בין היתר התמודדויות שהן תוצאה של המעשה הפלילי של בני משפחותיהם וההשתתפות בהליך בבית המשפט הקהילתי.

נבנתה תכנית עבודה ופעולה, בין היתר בנושאים הבאים:

תחום השכלה

- פתיחת אפשרויות ההשכלה (השלמת שנות לימוד, השלמת בגריות, לימוד שפות, לימוד מחשבים וכו') למשתתפי התכנית לפי רצונותיהם וצורכיהם.
- הגברת המודעות לחשיבות רכישת ההשכלה.
- יצירת שיתופי פעולה עם מכוני אבחון וביצוע אבחונים למשתתפים שצריכים זאת.
- הקמת קבוצה של הוראה מתקנת בעברית.
- יצירת שיתוף פעולה ארוך טווח ומתמשך עם גורמי ההשכלה בקהילה ושילוב משתתפי התכנית בתכנית השונות להשלמת בגריות, השלמת שנות לימוד ולימודי העשרה.

תעסוקה

- הגדלת מספר משתתפי התכנית שמועסקים במקום עבודה קבוע והגדלת כמות המשתתפים שמועסקים במקום עבודה שהם מחשיבים כמשמעותי וחיוני עבורם.
- מיפוי תכניות תעסוקה רלוונטיות למשתתפי התכנית ברמה המקומית והארצית ושילוב משתתפי התוכניות בתוכניות השונות.
- שילוב משתתפי התכנית בהכשרות מקצועיות לפי צורכיהם ורצונותיהם. הקמת קבוצה של מעסיקים ידידים הפועלים בשיתוף פעולה קבוע עם בית המשפט.

משתתפי שאשתו נהגה להסיעו בזמן האימוץ יום העצמאות ברמלה נכסלה בשנה זאת על-ידי אורחי האכיזה בעיר בשל הריסוס הפלילי של העלה (המשתתף). לאחר מאמצים עם אורחים שונים בעיר לרבות עירובי אונקליית העיריה והיועץ המשפטי לעירייה, הותר לה להסיע את הדוכן.

משפחת משתתפי שנקלעה לחובות כבדים בשל בעיית הימורים של המשתתף קיבלה סיוע בהסדרת חובות והתנהלות בלבית נכונה. משפחת משתתף קיבלה סיוע בהתמודדות עם הימורים ההכנסה עקב שילובו של המשתתף באמצעות טיפול. שילוב בתכנית "עוצמה" הכוללת ליווי כלכלי וסיוע בתעסוקה למשפחת משתתפת שנקלעה לקשיים כלכליים עקב בעיית הימורים של המשתתפת.

שיתופי פעולה קהילתיים

- השתלבות בעבודה הקהילתית בעיר רמלה לקידום פרויקטים קהילתיים שרלוונטיים לבית המשפט ולמשתתפי התכנית, בין היתר, השתלבות ויוזמה של פרויקטים קהילתיים בשכונות והאזורים הגיאוגרפיים המרכזיים מהם מגיעים משתתפי התכנית.
- שיתופי פעולה עם מרכזי הצעירים בכל הנושאים לעיל ועוד.
- שיתופי פעולה עם מרכז הגישור במתן כלים גישוריים ופתרון קונפליקטים.
- שיתוף פעולה עם המתנס העירוני בפעילויות קיץ למשתתפים ובני משפחתם תוך שימת דגש על ילדים.

במהלך השנה הובק הקשר עם מעסיק יציב - "סוכר יוצה". אכבה נאשמים שולבו בעבודה אצלו. שניים מהם עבדו באחד תקופה רבונה העולה על חצי שנה. אחד מהם סאל שסיים את התכנית וריצה חובש וחצי מאסר בפועל עדיין עובד שם.

התנדבות ושעות השבה

בחודש דצמבר 2016 גויסה לעבודה בפרויקט רכזת מתנדבים. רכזת המתנדבים עסקה בשנת המשפט המסתיימת בשתי משימות עיקריות: גיוס, הכשרה ושילוב של צוות מתנדבים ייעודי והפעלה של תכנית שעות השבה.

אחד מהיעדים ששמנו לעצמנו בשנת המשפט המסתיימת היא להקים ולהכשיר מערך מתנדבים ייעודי לבית המשפט. מטרת מערך המתנדבים הן ליווי צמוד למשתתפים הזקוקים לכך, סיוע בשילובם בקהילה ובערוצים חברתיים מיטיבים, לוווי אד-הוק מול גורמים עירוניים ואחרים, סיוע במיצוי זכויות ומענה לצרכים שונים.

בנוסף, במסגרת מודל ההתערבות נקבע כי כל משתתף המגיע לשלבי הסיום של התכנית ישולב בפעילות התנדבותית בקהילה ויבצע לפחות 8 שעות השבה. מטרת שעות ההשבה היא מחד ביטוי של הכרת תודה לקהילה שסייעה בהליך השיקום ומאידך חיזוק המשתתף והכרה ביכולתו להיות גורם תורם ובעל ערך בקהילה.

גיוס, הכשרה ושימור מתנדבים/ות

במסגרת הפעילות להקמת צוות המתנדבים נערכו פגישות עם מרכזי הגישור, רכזי המתנדבים ומרכזי הצעירים ברמלה, לוד ורחובות.

נערכו מפגשי חשיפה לאלה שהביעו התעניינות בהשתלבות במערך המתנדבים של בית המשפט הקהילתי בהם הוצג הפרויקט ומטרות הפעילות ההתנדבותית בו. לאחר מפגשי החשיפה, התקיימו ראיונות אישיים ועם השלמתם נערכה הכשרה בת ארבעה מפגשים.

הכשרת המתנדבים התקיימה במהלך חודש מרץ 2017. את ההכשרה התחילו 14 מתנדבים. ההכשרה כללה היכרות וגיבוש ראשוני של קבוצת מתנדבים לבימ"ש הקהילתי; היכרות וחשיפה לתכנית בימ"ש הקהילתי ומטרותיה; היכרות עם צוות בימ"ש ותפקידי הצוות; הסבר על תפקיד המתנדב/ת, תהליך הקליטה וכן זכויות וחובות המתנדב/ת; מתן כלים וידע בסיסי לעבודה עם אוכלוסיית עוברי החוק; דילמות בליווי משתתף בתכנית; ביקור ביום דיונים. עם סיום ההכשרה ועד היום נערכים אחת לחודש מפגשי העשרה ושימור המתנדבים כחלק בלתי נפרד מהתכנית.

פסיכולוג התנדב

גם השנה המשיך בהתנדבותו פסיכולוג מומחה בטיפול בטרומה. ד"ר מוטי שרצר פוגש אחת לשבוע שלושה מבין המשתתפים בתכנית לטיפול פרטני המתקיים במשרדי בית המשפט הקהילתי.

מלגאים וסטודנטים

בנוסף לצוות המתנדבים שמתואר לעיל, הופעלו במהלך השנה מלגאים וסטודנטים ששולבו בפעילות בית המשפט הקהילתי במסגרת שיתופי פעולה של הפרויקט עם המכללה למנהל ועם תכנית "מוטב יחדיו" ברמלה. במסגרת זו שולבו 2 סטודנטים מטעם המכללה למנהל ו-2 סטודנטיות מלגאיות מטעם מוטב יחדיו רמלה. בנוסף משולבת מטעם תכנית זו סטודנטית נוספת לפעילות בחדשי הקיץ.

בחודשים האחרונים שולבו המתנדבים בהתאם לצרכים שהעלה שירות המבחן בפעילות עם משתתפים ובליווי במיצוי זכויות. בשנת המשפט הבאה נשאף להעמיק את פעילות המתנדבים ושילובם בתכנית.

שעות השבה

כאמור כחלק מתכנית השיקום נדרשו המשתתפים בשלבי סיום התכנית לבצע שעות השבה לקהילה. נרקמו קשרים עם ארגונים ותכניות שונות לצורך פעילות שעות ההשבה. כך לדוגמה, במסגרת שיתוף פעולה עם עמותת אנוש בלוד שולב משתתף בשעות השבה בעמותה. לאחר מיצוי שעות ההשבה המשיך המשתתף מידי יום שישי בפעילות התנדבות בעמותה מרצונו החופשי ומהעמותה נמסר על קשר משמעותי שנוצר בינו לבין העובדים והמשתתפים בפעילות העמותה.

עוד נוצרו שיתופי פעולה עם המרכז הישראלי לארכיאולוגיה הפועל בלוד וברחובות ועם ארגונים נוספים.

הפעילים, חיזוק מעורבותם בקהילת בית המשפט הקהילתי ובקהילה בה הם חיים, יצירת קשרים חיוביים ומשמעותיים עם גורמים נוספים בקהילה ומתן כלים להשפיע ולשנות את הקהילה בה הם חיים.

קבוצת הפעילים, ארגנה במשך השנה את האירועים שקיים בית המשפט הקהילתי ובחודשיים האחרונים עסקה בתכנון וארגון אירועים משותפים בחודשי הקיץ הכוללים פעילות למבוגרים ולילדים.

נכון להיום מונה קבוצת הפעילים כ- 10 משתתפים (כולל בוגרי התכנית). הקבוצה נפגשת אחת לשבועיים בליווי והובלה של העו"ס הקהילתי ורכזת המתנדבים. הקבוצה מורכבת מנשים, גברים, יהודים ערבים – בהתאם לאוכלוסייה המרכיבה את משתתפי בית המשפט הקהילתי.

במסגרת פעילות ההתנדבות התקיימה פעילות לשיפוץ ביתו של אחד המשתתפים בתכנית, לאחר שבביקור הבית שערך קצין המבחן התגלה כי הבית במצב פיסי קשה מאוד. לפעילות גיוסו מתנדבים (לא מבין המשתתפים), נרכשו חומרי צבע ושיפוץ מתקציב ההתנדבות ובני הבית לקחו חלק פעיל בעבודות. בין יתר העבודות, נבנה חדר מקיר גבס לאחיין של המשתתף, נערך בן 15 שהתגורר בסלון הבית בצמוד למטבח.

קבוצת פעילים

במהלך השנה הוקמה קבוצת פעילים מבין המשתתפים בתכנית. מטרת הקבוצה לערב באופן אקטיבי את הפעילים בתכנון וביישום של התוכניות הקהילתיות והאירועים של ביהמ"ש הקהילתי. מעורבות קבוצת הפעילים בתכנון, מאפשרת דיוק של המענים הניתנים למשתתפים, הגברת תחושת השייכות הקהילתית של

קצין מבחן משטרה מסיחה עם משתתפי: "משתתפי באירוע קראו מיומ
 שני האחרון) ויש כבים בזמנים ע', משתתפי חכם וצעיר שכבר צבר
 מספר מאסרים, השיע לבין ראשון בהליך. סם הוא פאס משתתפי
 נוסף, ק', שנמצא אתנו כבר כמה חודשים. התברר שסניהם יסבו
 ביחד באותו תא בכלא. הפגישה איתי ע' סיכר בהתנדבות רבה
 שק' לקח אותנו לסיחה בסוף הדיון. הסבירו לבדמועות על השינוי
 אותו חווה כראש ועל תחושת השייכות שלו להליך הקהילתי. בנוסף
 הוא הציע ללוות אותנו בכל שיצדק. ע' סיכר לי הפגישה שהסיחה
 נתנה לו האון כח ומאזיבציה להאשיק וסם על חוויה חיובית ומרשמת
 (ומוצרה מאוב העינוי כ"בזר" ההליך הראלי) בעצם הדיון עצמו
 והשיח היסיר והאנוסי מצב השוכטת והתקבצת.

פעילות במהלך השנה ופעילות קיץ

כמו בשנת הפעילות הראשונה, גם השנה קיימנו פעילות משותפת למשתתפים, בני משפחתם, צוות בית המשפט וצוות המתנדבים.

בין היתר התקיימו הפעילויות הבאות:

אירוע לכבוד טו שבט

השנה קיימנו אירוע משותף עם עמותת אנוש. במסגרת הפעילות שתלנו גינה קהילתית במרכז אנוש בלוד. כב' השוכטת גייסה שתילים וצמחים והמשתתפים בתכנית יחד עם הצוות ומשתתפי התכנית של עמותת אנוש והמדריכים שתלו צמחים ועצים בגינת מרכז אנוש בלוד.

אירוע זה הוליד שיתוף פעולה מתמשך עם העמותה לרבות שילובם של בוגרי התכנית בשעות השבה והתנדבות בעמותה.

אירוע לכבוד חגי האביב (פסח, פסחא)
האירוע התקיים במתחם המשרדים. במסגרת האירוע התקיימה פעילות לילדים ומבוגרים, פעילות בבצק סוכר, הכנת כדורי שוקולד, הכנת ברכות ועוד.

אירוע לכבוד ל"ג בעומר
אירוע זה היה האירוע הראשון שצוות הפעילים יזם, ארגן והוביל. באירוע ניכרה המעורבות של המשתתפים וההתרגשות המיוחדת מהובלת האירוע.

העו"ס הקהילתי. אנו רואים חשיבות רבה באירוע זה שכן עד כה נהגנו לציין את החגים היהודיים. ציונו של החג נועד בין היתר לחזק את הקשר ותחושת השייכות של המשתתפים המוסלמים בתכנית.

אירוע לכבוד הרמדאן ועיד אל פיטר
השנה קיימנו לראשונה אירוע לציון הרמדאן וחג עיד אל-פיטר. גם את אירוע זה יזם ואירגן צוות הפעילים בשיתוף רכזת ההתנדבות

פעילות קיץ

צוות הפעילים יחד עם העו"ס הקהילתית ורכזת המתנדבים ארגנו לקיץ מספר פעילויות, בין היתר:

- טורניר כדורגל, פעילות אירובי ומשחקים לילדים.
- השתתפות במופע סטנדאפ המסובסד ע"י עיריית רמלה.
- אירוע שיא – פעילות בריכה וספורט משותפת למשתתפים, משפחות וצוות בית המשפט.

התוצאה המדהימה של תחושת שייכות, חברות ושותפות כבר ניכרת ונראה שהמשתתפים מעריכים מאד את הרגישות לצרכיהם ולצרכי בני משפחתם, ההופכים נדרשים יותר בתקופת הקיץ. רמת המוטיבציה לשתף פעולה עלתה ונראה שפעולות אלה הופכות להיות חלק משמעותי בתכנית השיקום.

קצת נחת

השנה סיימו שניים מבין המשתתפים בתכנית, קורסים בני שנה באוניברסיטת תל אביב במסגרת תכנית אוניברסיטה בעם. בטקס הסיום המרגש שהתקיים באוניברסיטה השתתפו בני משפחה וחברים בצוות.

הקהילתי כבר 41 נאשמים, מתוכם 12 משתתפים מבית המשפט לסמים, בהתאם לשלב המתאים בתכנית השיקום. נתונים אלו מעידים, בין היתר, הן על הפוטנציאל הגלום בפתיחת בית משפט קהילתי במחוז גדול זה והן על החשיפה הגבוהה והמודעות של כל הצדדים במחוז לחשיבות ההפניה להליכי שיקום והירתמותם להליך החדשני. מספר התיקים הרב, אשר צפוי לגדול בשנת המשפט הבאה, מסמן את הפוטנציאל הגלום בפתיחת בית משפט קהילתי במחוז אשר יגדיל באופן משמעותי את מספר המקרים שבהם ניתן יהיה להפנות עוברי חוק לתהליכי שיקום כתחליף לענישה ולכליאה.

פרויקט בתי המשפט הקהילתיים החל לפעול במתכונת מצומצמת של פיילוט בשתי רשויות: באר-שבע ורמלה. באוגוסט 2016 החליטה הממשלה על הרחבת הפרויקט לשישה בתי משפט קהילתיים. בהתאם להחלטה ולאחר חודשים ספורים, בשלהי שנת משפט זו, נפתח בית המשפט הקהילתי בתל-אביב-יפו.

תחילת פעילותו של בית המשפט הקהילתי בתל אביב מתאפיינת בפעילות נמרצת ואינטנסיבית שהחלה כחודשיים לפני יום הדיונים הראשון, בתהליך מקיף של מיפוי שירותים ומענים, הכנת התשתית המקצועית, הכשרת הצוותים וחשיפת הגורמים הרלוונטיים לתכנית. נכון למועד זה כבר הופנו להליך הקהילתי מספר רב מאוד של נאשמים ונערכו עשרות בדיקות התאמה לבחינת התאמתם של משתתפים פוטנציאליים לתכנית. עד כה כבר שולבו בהליך

בניית התשתית לעבודתו של בית המשפט הקהילתי

הרלוונטיים במערכת בתי המשפט ובכלל זה לשופטי ביהמ"ש השלום בת"א, לשופטי המוקד, לצוות ההנהלה והמזכירות הפלילית, לכלל התובעים המשטרתיים במחוז ת"א ולפרקליטות ת"א פלילי, לכלל סניגורי המחוז וכן, השתלמות ייעודית לסניגורי המוקד. בנוסף נערכה חשיפה לעובדים בכירים במינהל לשירותים חברתיים בעיריית תל אביב.

עם תחילתה של שנת המשפט הבאה יערכו ימיי חשיפה והדרכות ייעודית לשופטי בית המשפט לתעבורה, למנהלי היחידות להתמכרויות ולעובדי האגפים השונים במינהל השירותים החברתיים בעיריית תל אביב-יפו.

ביום 21.5.17 התקיים יום הדיונים הראשון של בית המשפט הקהילתי בתל-אביב-יפו אשר סימן את פתיחתו הרשמית של בית המשפט הקהילתי במחוז.

לפתיחה זו קדמה עבודה מאומצת בבניית התשתית לפתיחתו של בית המשפט הקהילתי. עיריית תל-אביב-יפו, שהצטרפה מתחילת הדרך כשותפה אסטרטגית, נרתמה מיד בתחילת הדרך ואפשרה את תחילתה של הקמת תשתית מענים עירוניים לצרכי משתתפי התכנית, כמו כן, נערכו הכשרות מקצועיות לצוותים המלווים את התכנית והתקיימו ימי עיון וחשיפה ייעודיים לאנשי מקצוע רלוונטיים.

ימי עיון וחשיפה לשותפים המרכזיים

היקף העבודה הנרחב בבית משפט השלום בתל אביב - יפו ומספרם הרב של השופטים ועורכי הדין חייבו עבודת היכרות וחשיפה משמעותיים בדבר המודל של בית המשפט הקהילתי, על מאפייניו וייחודיותו ועל הקריטריונים להצטרפות להליך.

זאת, על מנת לחשוף את כל המעורבים בהליכים הפליליים במחוז למודל ולטייב את הפניית התיקים המתאימים להליך קהילתי. כך למשל, נערכו ימיי עיון וחשיפה ייעודיים וממוקדים לגורמים

הכשרות והדרכות

עם תחילת שנת המשפט הבאה, בחודש אוקטובר 2017 תתקיים הכשרת צוות נוספת אשר תעסוק בחיזוק שיתופי הפעולה ועבודת הצוות, חידוד והעמקה במודל המקצועי של התכנית, סדרי העבודה וסוגיות עקרוניות העולות מן השטח.

תפיסת השיקום ההוליסטית והעבודה עם מערכות הרווחה העומדות בבסיס התכנית של בית המשפט הקהילתי מחייבות עבודה אינטנסיבית, חדשנית ויצירתית של קציני המבחן המובילים את התהליך השיקומי. אשר על כן, חודשי העבודה הראשונים התאפיינו בעבודת עומק של קציני המבחן ובכלל זה הכשרות מרוכזות, וליווי פרטני עם אנשי מקצוע מצוות התכנית, במטרה להעמיק את הידע בהיבטים הפרקטיים של מודל השיקום תוך כדי הבאת דוגמאות והתמודדויות מהשטח.

במסגרת זו, התקיימה למידת עמיתים מול צוות קציני המבחן בבאר שבע וברמלה שזו להם השנה השלישית והשנייה בתכנית. בתחילת חודש אוגוסט התקיימה הכשרה ארצית לכלל קציני המבחן בתכנית, בנושא משתתפים עם מוגבלות נפשית, ההכשרה הינה תוצר של זיהוי הצורך בהעמקת הידע בתחום זה שרלוונטי לרבים מהמשתתפים בתכנית.

מודל פעולתו של בית המשפט הקהילתי מבוסס, בין היתר, על צוות מקצועי קבוע ויציב. הנחת התשתית לפעילותו של בית המשפט היתה עם מינויו של כבוד השופט שמואל מלמד לשופט בית המשפט הקהילתי. במקביל, אוישו אנשי המקצוע המרכזיים את צוות התכנית הקבוע: 6 קציני מבחן בהובלתה של מנהלת נפת תל אביב בשירות המבחן, 6 סניגורים מהסניגוריה הציבורית, ראש צוות ותובעת משטרתית, 3 פרקליטים וכן רכזת צוות מטעם ג'וינט ישראל אשלים. בהמשך צפויים להצטרף לצוות עו"ס קהילתי ורכזת/ת מתנדבים.

המודל הייחודי של בית המשפט הקהילתי מכוון ליצירת שינוי משמעותי בשיטות העבודה ומנגנון ההליך המשפטי בקרב שחקני הזירה המשפטית. על צוות התכנית לפעול יחד בשיתוף פעולה למען המטרה המשותפת - שיקומו של הנאשם, וזאת מבלי לזנוח את חובותיהם מכוח תפקידם המסורתי בהליך הפלילי. לאור כך, בתחילת חודש מאי 2017 עבר צוות התכנית הכשרה משותפת, בת יומיים, במטרה להתוות את אופן העבודה המשותף בפרייקט, להכיר לעומק את מודל העבודה והרציונאליים שבבסיסו, להתחיל בבניית אמון בין אנשי הצוות, וכן לבצע היכרות ראשונית עם מנהלי היחידות באגפים השונים בעיריית תל אביב-יפו במטרה להיחשף לשירותים והמענים שיש לעיר להציע לטובת התכנית. ההכשרה הייתה מוצלחת מאוד וניכר כי הצוותים נתרמו ממנה רבות.

במקביל, אחת לחודש נפגשים בכירי הצוות המקצועי בראשות כב' השופט מלמד לשיבות צוות, לבחון ולדון בסוגיות פרטניות ועקרוניות העולות במהלך העבודה השוטפת ולשיפור התקשורת ושיתוף הפעולה בין אנשי הצוות והגורמים הרלוונטיים במחוז.

ביסוס שיתופי פעולה מערכתיים

ומונה רפרנט לתחום, אשר לו היכרות רבת שנים עם האוכלוסייה המאפיינת את משתתפי התכנית ועם המענים הקיימים ברשות. שותפות זו הינה ציר מרכזי בחיבור בין צוות הפרויקט לבין שירותי ומעני העירייה באמצעות נותני שירות אחרים בעיר, כגון, היחידה להתמכרויות, עמותות המסייעות בחלוקת מזון, משרד השיכון והבינוי ועוד.

במקביל, כבר בשלב זה, זוהה צורך למיצוי זכויות של המשתתפים בתכנית בכלל ומול המוסד לביטוח לאומי בפרט. בעקבות כך, נוצר קשר איכותי עם סניף תל אביב של המוסד לביטוח לאומי, אשר נותן מענה מידי והכוונה בקשר עם משתתפי התכנית. בעקבות שיתוף הפעולה ההדוק נקבע כי יערך בחודש נובמבר יום עיון לצוות המקצועי של בית המשפט הקהילתי, אליו יגיעו מנהלים מסניפי הביטוח הלאומי בגוש דן ובמסגרתו תעשה חשיפה של התכנית לעובדי סניפים נוספים של הביטוח לאומי.

כאמור, בית המשפט הקהילתי בתל אביב-יפו החל את פעילותו לאחר שעיריית תל אביב-יפו נרתמה לתכנית ופתחה את דלתה לשיתוף פעולה מעמיק ואינטנסיבי ולמציאת דרכי עבודה ופתרונות לטובת משתתפי התכנית ובני משפחותיהם.

השותפות עם עיריית תל אביב-יפו, אשר הינה שותפה מרכזית ואסטרטגית בתכנית, התבססה כבר בתחילת הדרך. עיקר השותפות נעשה עם מינהל שירותי הרווחה של העירייה,

באמצעות שיתוף הפעולה כבר ניתנה הכוונה למשתתפי לקראת ציון בוועדת ערר, הכוונה למשתתפים בחילוי הטלפונים והאספת בקשות, עזרה בקבלת אוויר לכבאוויות ועוד וכן סוכס כי יבנה מנגנון מוסקר לבחינה פטלנית של כבאוויות של כל משתתפי התכנית למצוי כבויות מול הביטוח הלאומי.

מגמות מרכזיות לשנת המשפט הבאה

רבים בהליך הקהילתי ולמציאת מענים מורכבים ורבים לצרכיהם השונים. תרומתו של בית המשפט בתל אביב-יפו לפיתוח המודל תהיה אם כן לא רק בתוספת המשמעותית של משתתפים אשר יכנסו באמצעותו לתהליך השיקום אלא גם בפיתוח היבטים חדשים של מודל העבודה והשותפות העירונית. השתלבות של מחוז תל אביב-יפו בפיילוט בתי המשפט הקהילתיים בשלב זה של התרחבות תהווה קפיצת מדרגה משמעותית לפרויקט.

בשנת המשפט הבאה, תשע"ח, תתמקד פעילותו של בית המשפט הקהילתי בתל-אביב-יפו בלמידת פרופיל המשתתפים המתאים ודרכי העבודה עמם, ביסוס נהלי עבודה שיתופיים ודיאלוג בין הצדדים השונים להליך, זאת תוך יישום מלא של מודל העבודה השיקומי והמשפטי. ניכר צפי להרחבת כמות המשתתפים בתכנית באופן משמעותי במקביל לביסוסה של התשתית העירונית והרחבת המענים הניתנים למשתתפים בתכנית. עוד ובנוסף, עם תחילת שנת המשפט הקרובה אנו מתעתדים לגייס עו"ס קהילתי אשר יאפשר הרחבת והעמקת העבודה הקהילתית עם משתתפי התכנית והקהילה הרחבה, יופקו ויערכו אירועים קהילתיים ונחל בפיתוחו של תחום ההתנדבות.

בית המשפט הקהילתי בתל אביב-יפו נשען, כבר עם הקמתו, על שני אדנים מוצקים אשר אפשרו הערכת מקצועית ומהירה שהיוותה תשתית לפתיחה ולפעילות ענפה כבר בחודשי הפעילות הראשונים. ראשית, בית משפט זה לא הוקם בחלל ריק אלא נשען על פעילותו של בית המשפט לסמים, אשר היה מוכר זה מכבר לצדדים השונים בהליך. שנית, בהיותו בית המשפט הקהילתי השלישי שנפתח בישראל נשען בית המשפט בתל אביב-יפו על מודל עבודה מפותח יחסית הפועל מזה זמן תוך הסכמות מרשימות בין כלל השותפים להליך.

לצד זאת, כבר בשלב זה ניתן לזהות אתגר גדול בפעילותו של בית המשפט הקהילתי במחוז הנובע מהיקפי העבודה הגדולים של בית משפט השלום בתל אביב-יפו, מגודלה של העיר ומרשת המענים הענפה. לא למותר לציין כי אתגרים אלה טומנים בחובם גם פוטנציאל גדול מאוד לשילובם המוצלח והמיטבי של נאשמים

בתי משפט קהילתיים

**לפרטים נוספים:
02-6557263**

ד"ר דניאלה ביניש, מנהלת התוכנית
Daniellab@jdc.org

עו"ד עדי בלוטנר, רכזת בית משפט קהילתי
מחוז דרום
Adibl@jdc.org

עו"ד מאיר אוחנה, רכז בית משפט קהילתי
מחוז מרכז
Meiroh@jdc.org

עו"ד שירי גל-רוט, רכזת בית משפט קהילתי
מחוז תל אביב-יפו
Shiro@jdc.org